

ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

เพ็ญพร ภูหัวเพ็ก

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

เพ็ญพร ภูหัวเพ็ก

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

INSTRUCTIONAL LEADERSHIP IN THE 21st CENTURY OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER LOEI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

PENPORN PHUHUAPHEK

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS

FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION

PROGRAM IN EDUCATION ADMINISTRATION

FACULTY OF EDUCATION

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2024

COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

หัวข้อสารนิพนธ์	**ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2**
ชื่อนักศึกษา	**เพ็ญพร ภูหัวเพ็ก**
ชื่อปริญญา	**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชา	**การบริหารการศึกษา**
ปีพุทธศักราช	**2567**
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์**

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ .....

(พระครูศรีวีรคุณสุนทร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์:

ประธานกรรมการ .....

(รองศาสตราจารย์บุญช่วย ศิริเกษ)

อาจารย์ที่ปรึกษา .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์)

กรรมการ .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ ชูสอน)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์	**ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2**
ชื่อนักศึกษา	**เพ็ญพร ภูหัวเพ็ก**
ชื่อปริญญา	**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชา	**การบริหารการศึกษา**
ปีการศึกษา	**2567**
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์**

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 295 คน โดยใช้การเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.851 และมีอำนาจจำแนกระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และสถิติทดสอบที (t-test) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาระดับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านความร่วมมือ ด้านการสื่อสาร ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่โดยรวมแตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน 4) ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน 5) แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ได้แก่ ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยี มีการกำหนดนโยบายในการใช้เดทคโนโลยีการเรียนรู้ที่ทันสมัย ส่งเสริมให้ครูออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยทักษะด้านเทคโนโลยี ให้ครูผลิตพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยี ด้านการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสื่อสารกับบุคคลภายในและภายนอกองค์กร ใช้ทักษะฟัง พูด อ่าน เขียนเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี การโน้มน้าว การจูงใจ ให้คำแนะนำ ชัดเจน เข้าใจง่ายเป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสาร ด้านความร่วมมือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน มีโครงสร้างการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มอบหมายงานอย่างเสมอภาคใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และวัฒนธรรมองค์กรร่วมกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ศตวรรษที่ 21, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

Independent study Topic	**INSTRUCTIONAL LEADERSHIP IN THE 21st CENTURY OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER LOEI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**
Student's Name	**PENPORN PHUHUAPHEK**
Degree Sought	**Master of Education**
Program	**Education Administration**
Anno Domini	**2024**
Advisor	**Assistant Professor Chissanapong Sonchan, Ph.D.**

The objective of the research were to 1) study the level of instructional leadership in the 21st century of school administrators Under Loei Primary Education Service Area Office 2; 2) to compare the instructional leadership in the 21st century of school administrators, classified by position, work experience, and school size; 3) study the guidelines on development of instructional leadership in the 21st century of school administrators. The sample group was a total 295 administrators and teachers in school under Loei primary education service area office 2 in the academic year 2023. The obtained from the number in table to determine the size of the sample number of (Krejcie and Morgani). The research instruments used for data collection was the rating scale questionnaire with the reliability of 0.851 and the discrimination between 0.60 - 1.00. The statistics used for data analysis comprised frequency distribution, percentage, arithmetic mean, and standard deviation; the statistics used for the hypothetical test consisted of the t-test, and the one-way analysis of variance (ANNOVA). In case of statistically significant differences at the 0.05 level, the differences in pairwise means were tested using the Scheffe method.

The results of the research were as follows: 1) The level of academic instructional leadership in the 21st century of school administrators Under Loei Primary Education Service Area Office 2, as overall and individual aspect, were at high level. When ranging from highest to lowest scores, there were establishing

vision, creative thinking skill, curriculum administration and learning management, cooperation, communication, and promoting the use of tech for learning management, respectively; 2) The comparison of the level of academic instructional leadership in the 21st century of school administrators Under Loei Primary Education Service Area Office 2, classified by position as overall were not different; 3) the comparison of the level of the academic instructional leadership in the 21st century of school administrators Under Loei Primary Education Service Area Office 2, classified according to experience in practice , as overall, were not different; 4) The comparison of the level of the academic instructional leadership in the 21st century of school administrators Under Loei Primary Education Service Area Office 2, classified according to the size of the educational institution, as overall, were different; and 5) the approaches for developing the academic instructional leadership in the 21st century of school administrators Under Loei Primary Education Service Area Office 2 included promoting the use of technology for learning management, communication, and cooperation. 5) Guidelines for developing academic instructional leadership in the 21st century of school administrators Under Loei Primary Education Service Area Office 2 were as follows: In terms of promotion of technology for learning management, school administrators should be the leaders in technology with the policy on the use of modern learning media using, enhancing teachers to design a learning processes that require knowledge a quiring processes through technological skills, having teachers produce and develop innovative technological media; in terms of Communication, the educational institution administrators should have good human relations, use modern technology to communicate with the staff in the organization and the outsiders, use listening, speaking, reading, and writing skills for effective communication, have an attitude, and good communication atmosphere, convince, and persuade, and suggest with clear and easy-to-understand advice as good example. Of communication and in terms of cooperation, educational institution administrators should create an

atmosphere for teamwork, open opportunity for colleagues to express their opinions and listen to their opinions, have clear operational structure, assign work equally and use resources for maximum benefit, and set the target goals, visions, and cultures within the organization together.

Keywords: Instructional Leadership, 21st Century, School Administrators

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่ง จาก ผศ.ดร. ชิษณพงศ์ ศรจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้เมตตาให้ความรู้ ความช่วยเหลือให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และตรวจแก้ไขงานตลอดเวลาในการดำเนินการจัดทำ อีกทั้งยังคอยกระตุ้นให้ทำงานตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งให้กำลังใจในการทำงาน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและถือเป็นพระคุณอย่างสูงยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ รศ.บุญช่วย ศิริเกษ และ ผศ.ดร. ประยุทธ ชูสอน และขอบคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้และให้คำแนะนำด้วยดีเสมอมา ขอขอบพระคุณ รศ.บุญช่วย ศิริเกษ ดร. กรรณิกา ไวโสภา ดร.บูลยาวี ถิรคุณธนเศรษฐ์ ดร.สมยงค์ สีขาว และผศ.ภราดร รีชัยพิชิตกุล ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความกรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามและให้คำแนะนำในการจัดทำแบบสอบถามในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วนในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณพี่น้องสาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษา และให้กำลังใจผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา และขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวถึง ณ ที่นี้

คุณงามความดีและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่พระคุณของ บิดา มารดา และครอบครัว ที่คอยให้กำลังใจ ตลอดจนพี่น้องและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสารนิพนธ์ฉบับนี้ทุกท่านซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมที่สำคัญยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จสุล่วงไปด้วยดี

เพ็ญพร ภูหัวเพ็ก

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ ..... จ
ABSTRACT ..... ช
กิตติกรรมประกาศ ..... ญ
สารบัญ ..... ฎ
สารบัญตาราง ..... ฑ
สารบัญรูปภาพ ..... ต
บทที่ 1 บทนำ 1
1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1
1.2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย 4
1.3. สมมติฐานการวิจัย 4
1.4. ขอบเขตของการวิจัย 5
1.4.1. ขอบเขตด้านเนื้อหา 5
1.4.2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 5
1.4.3. ขอบเขตด้านประชากร 6
1.5. กรอบแนวคิดในการวิจัย 7
1.6. นิยามศัพท์เฉพาะ 8
1.7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย 10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 11
2.1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ 12
2.1.1. ความหมายของภาวะผู้นำ 12
2.1.2. ความสำคัญของภาวะผู้นำ 13
2.2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ 16
2.2.1. ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ 16
2.2.2. ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ 17
2.3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 19
2.3.1. ความหมายภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา 19

2.3.2. องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา 20
2.4. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 29
2.4.1. สภาพทั่วไป 29
2.4.2. ภารกิจและอำนาจหน้าที่ 30
2.4.3. ทิศทางการพัฒนาการศึกษา 31
2.5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 32
2.5.1. งานวิจัยในประเทศ 32
2.5.2. งานวิจัยต่างประเทศ 38
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย 40
3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 40
3.1.1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 40
3.1.2. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ 41
3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 41
3.2.1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ 41
3.2.2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ 42
3.3. การสร้างเครื่องมือ 43
3.3.1 การสร้างแบบสอบถาม 43
3.3.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์ 43
3.4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 44
3.5. การเก็บรวบรวมข้อมูล 45
3.6. การวิเคราะห์ข้อมูล 45
3.7. สถิติที่ใช้ในการเคราะห์ข้อมูล 47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 67
4.1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 67
4.2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 67
4.3. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 68
4.4. ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา 75

4.5 แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 92
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ....101
4.5. สรุปผลการวิจัย....103
4.6. อภิปรายผลการวิจัย....108
4.7. ข้อเสนอแนะ....116
รายการอ้างอิง....118
ภาคผนวก....125
ภาคผนวก ก....126
ภาคผนวก ข....142
ภาคผนวก ค....149
ภาคผนวก ง....152
ภาคผนวก จ....124
ภาคผนวก ฉ....133
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์....137

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา 17
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดสถานศึกษา 41
ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา (n = 295)..... 67
ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน (n = 295)..... 68
ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้อ (n = 295)..... 69
ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จำแนกเป็นรายข้อ (n = 295)..... 70
ตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ จำแนกเป็นรายข้อ (n = 295)..... 71
ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการสื่อสาร จำแนกเป็นรายข้อ (n = 295)..... 72
ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านความร่วมมือ จำแนกเป็นรายข้อ (n = 295)..... 73
ตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ จำแนกเป็นรายข้อ (n = 295)..... 74

ตารางที่ 11 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทาวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ (n = 295) 75
ตารางที่ 12 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้อ 76
ตารางที่ 13 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ 77
ตารางที่ 14 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ 78
ตารางที่ 15 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านการสื่อสาร โดยรวมและรายข้อ 79
ตารางที่ 16 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านความร่วมมือ โดยรวมและรายข้อ 80
ตารางที่ 17 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมและรายข้อ 81
ตารางที่ 18 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (n = 295) 83
ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษ ที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (n = 295) 84

ตารางที่ 20 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) 85
ตารางที่ 21 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา (n = 295) 86
ตารางที่ 22 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้านจำแนกตามขนาดสถานศึกษา (n = 295) 87
ตารางที่ 23 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) 88
ตารางที่ 24 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) .. 89
ตารางที่ 25 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) 89
ตารางที่ 26 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการสื่อสาร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) 90
ตารางที่ 27 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านความร่วมมือ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) 90
ตารางที่ 28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) 91
ตารางที่ 29 แสดงผลการสรุปด้านที่จำเป็นต้องพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 92

ตารางที่ 30 แสดงแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 97
ตารางที่ 31 แสดงแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการสื่อสาร 98
ตารางที่ 32 แสดงแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านความร่วมมือ 99

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 7
ภาพที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 100

มหามกุฏราชวิทยาลัย

บทที่ 1
บทนำ

1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันที่รุนแรง องค์กรต่าง ๆ จะต้องปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่ดำเนินไปการขับเคลื่อนองค์กรต้องอาศัยการมีผู้นำที่ดีและเก่ง มีความรู้ มีความสามารถ มีวิสัยทัศน์ในการกำหนดทิศทางขององค์กรเพื่อให้ทีมงานผู้ตามเป็นผู้ที่เดินอยู่ในทิศทางที่ผู้นำกำหนด หากผู้นำกำหนดทิศทางผิดไม่มีภาวะผู้นำที่ดีเหมาะสมกับยุคสมัยแล้วเส้นทางแห่งความสำเร็จย่อมเกิดขึ้นได้ช้า คณะทำงานย่อมเกิดความสับสนไม่เข้าใจในการปฏิบัติอย่างชัดเจน และในที่สุดองค์กรจะขาดความสามัคคี ในทางตรงกันข้ามหากผู้นำมีภาวะผู้นำที่ดีสอดคล้องกับยุคสมัยย่อมทำให้คณะทำงานเกิดความศรัทธาและมีความเชื่อมั่นในตัวผู้นำจนสามารถนำทีมงานทั้งหมดไปสู่เส้นทางแห่งความสำเร็จตามเป้าหมายได้ (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2561)

ปัจจุบันมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาอย่างรวดเร็วเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมโลก สถานศึกษาต้องเตรียมพร้อมผู้เรียนสำหรับโลกศตวรรษที่ 21 โดยจำเป็นต้องเปลี่ยนวิธีการที่จะให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้วยการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่สูงขึ้นที่มุ่งเน้นการพัฒนาในภาพรวม ต้องสร้างหลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้และทักษะผู้เรียนทุกคนในศตวรรษที่ 21 ต้องสามารถคิดแก้ปัญหา คิดวิเคราะห์และสื่อสารได้รวมทั้งมีความสามารถทางเทคนิค ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต้องปลูกฝังความรู้และทักษะที่จำเป็นโดยแสดงให้ผู้เรียนเห็นว่าความรู้และทักษะนี้ใช้กับโลกความเป็นจริงได้และต้องพยายามเพิ่มความใฝ่รู้ของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนกลายเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต มีกลยุทธ์ในการพัฒนาผู้เรียนโดยคำนึงถึงแรงผลักดันที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงด้านประชากรและการออกแบบการเรียนการสอน สถานศึกษาสามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ทักษะและความสามารถที่จำเป็นเพื่อประสบความสำเร็จในการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์จริงทางสังคมและเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการจัดการเรียนการสอนด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นเข้าไว้ด้วยกัน มีระบบสนับสนุนที่เป็นมาตรฐาน มีการประเมินหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนและเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาพร้อมที่จะเจริญเติบโตในโลกยุคดิจิทัล (สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์, 2560)

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพมนุษย์ มีเป้าหมายในการพัฒนาที่สำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เริ่มตั้งแต่กลุ่มเด็กอนุบาลที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาเหมาะสมตามวัย มีทักษะทางสมอง การเรียนรู้ และการใช้ชีวิตประจำวัน เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพพร้อมกับการพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี เป็นผู้มีจิตใจดี มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมโลก มีทักษะความรู้และความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว บนพื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคม ที่เข้มแข็งทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันชุมชน และภาคเอกชนที่ร่วมกัน พัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูง อีกทั้งยังเป็นต้นทุนทางสังคมที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12, 2560 - 2564)

การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาที่จัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษาและเป็นรากฐานการศึกษาของคนไทย โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดและการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่สำคัญในการพิจารณาและเสนอนโยบายแผนพัฒนา มาตรฐาน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติการสนับสนุนทรัพยากรการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566 - 2570)

การดำเนินงานในสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นผู้นำที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้ครูดำเนินงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบด้วยความเต็มใจ มีความรักใคร่เป็นอันหนึ่งในเดียวในหมู่คณะและสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาวะผู้นำทางวิชาการมีอิทธิพลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูและมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของงานในสถานศึกษา กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำทาง ให้คำแนะนำ ส่งเสริมพัฒนา คอยกระตุ้นให้ครู นักเรียนในสถานศึกษาเกิดความตระหนักเห็นถึงความสำคัญของงานวิชาการที่จะต้องพัฒนาเกี่ยวกับหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อพัฒนาให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ (กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ, 2565) สอดคล้องกับแนวคิดของ McEwan, (2003) กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยครูผู้สอน นักเรียนและหลักสูตรที่มีความสัมพันธ์ต่อกัน ในขณะที่ คะนึงนิตย์ กิจวิธี, (2560) ได้กล่าวว่า

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารที่เป็นความรู้ความสามารถหรือทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานให้สำเร็จ ประกอบด้วย ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ด้านการประสานงานกับชุมชน ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการสื่อสารและทักษะในการใช้เทคโนโลยี ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม และด้านความมุ่งมั่นและพากเพียรตลอดจน พิทักษ์ พันธุวาปี, (2562) กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกในการผสานความร่วมมือกับคณะครูในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ มีทักษะพื้นฐานที่จะสามารถพัฒนาตนเองดำเนินชีวิตอยู่ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุข

ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีเพราะจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา ครู นักเรียน และบุคลากรในสถานศึกษาเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีเป้าหมายเดียวกัน คือทำให้งานวิชาการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 มีเขตพื้นที่รับผิดชอบ 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอวังสะพุง อำเภอภูกระดึง อำเภอภูหลวง อำเภอผาขาว อำเภอเอราวัณ และอำเภอหนองหิน มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 152 แห่ง

เป้าหมายการจัดการศึกษาชาติเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และทักษะของผู้เรียนและเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าตามเป้าหมาย จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายด้านในการประสานสัมพันธ์ให้มีพลังผลักดันให้เกิดการปฏิรูปทั้งหมด บุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเพราะต้องเป็นผู้ชี้นำทางทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ให้ร่วมกันจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพบปัญหา คือ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - NET) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 ต่ำกว่า ปีการศึกษา 2564 จำนวน 3 รายวิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทย วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนระดับเขตพื้นที่การศึกษากับระดับสังกัด (สพฐ.) และระดับประเทศ พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมระดับสังกัด (สพฐ.) และระดับประเทศ ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2, (2566)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงเห็นได้ว่า การมีภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญในการพัฒนางานด้านวิชาการของสถานศึกษา จึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อศึกษาระดับและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา และนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนในการพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

1.2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

1.2.3 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1.3. สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 แตกต่างกัน

1.3.2 ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 แตกต่างกัน

1.3.3 ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่ขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 แตกต่างกัน

1.4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1.4.1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะนำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 4) ด้านการสื่อสาร 5) ด้านความร่วมมือ 6) ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์

1.4.2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 1,261 คน จากโรงเรียน 152 แห่ง จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร จำนวน 137 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,124 คน (Big Data, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 295 คน จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร จำนวน 32 คน ครูผู้สอน จำนวน 263 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่กับมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Proportional stratified random sampling) ตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดสถานศึกษา

2) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากทั้ง 3 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 6 ท่าน ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้บริหาร ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 2 คน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี และมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาเอก

2. กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 2 คน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหารไม่ต่ำกว่า 10 ปี

3. กลุ่มครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 2 คน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี

1.4.3. ขอบเขตด้านประชากร

ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

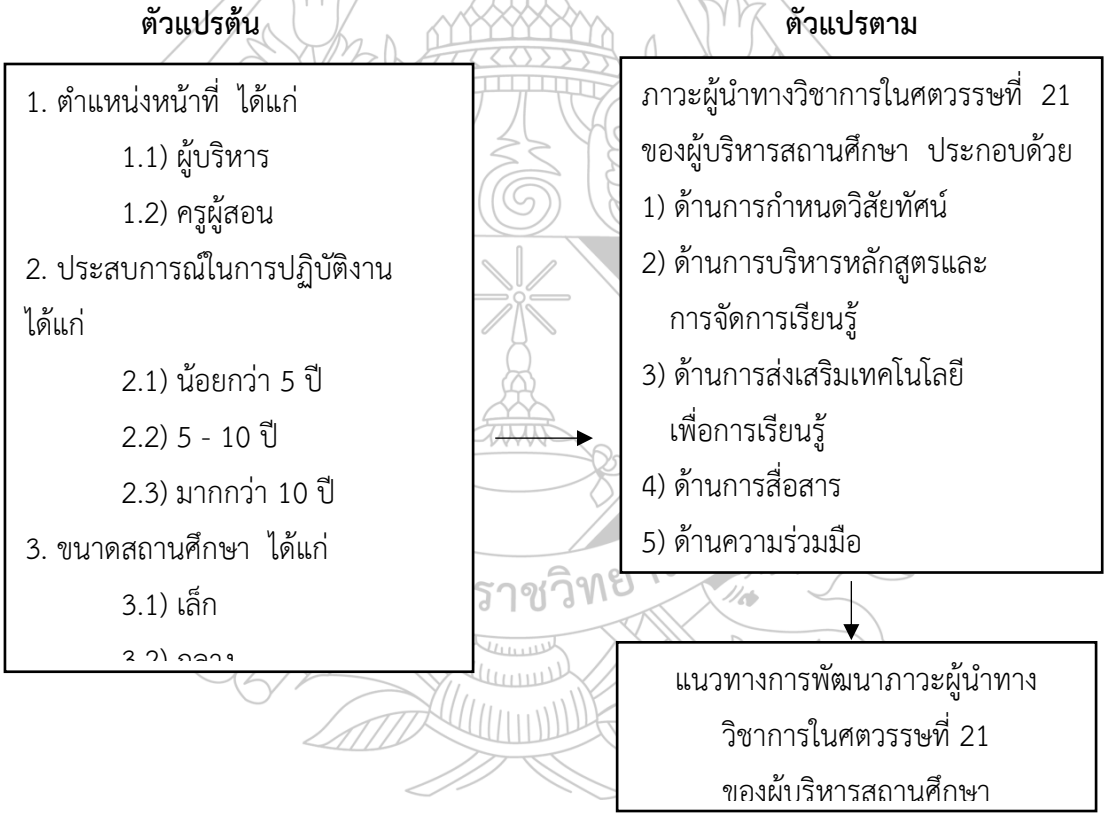
1. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน
    1. ผู้บริหาร
    2. ครูผู้สอน
2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตำแหน่งปัจจุบัน
    2.1 น้อยกว่า 5 ปี
    2.2 5 - 10 ปี
    2.3 มากกว่า 10 ปี
3. ขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานปัจจุบัน
    3.1 เล็ก
    3.2 กลาง
    3.3 ใหญ่

ตัวแปรตาม ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ประกอบด้วย

1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์
2. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
3. ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
4. ด้านการสื่อสาร
5. ด้านความร่วมมือ
6. ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์

1.5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยใช้กรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของนักทฤษฎีและงานวิจัยจำนวน 19 แหล่ง ดังนี้ Davis & Tomas (1989, p.40) Krug (1992, p.53) Glickman (2001, p.11) Lashway (2002, p.90-120) McEwan (2003, p.13) พระครูปริยัติคุณรังสี (2565) กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ (2565) อิ่มทิพย์ อาจปักษา (2564) ฐนพร จันทร์มั่น (2564) อับดุลรอห์มัน มะมิง (2564) ธนพัฒน์ ลิ้มไพบูลย์ (2564) วรปรัชญ์ หลวงโย (2563) พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563) ฐิตาพร ตันเจริญรัตน (2563) นฤมล คูหาแก้ว (2563) ปิยพร บุญใบ (2563) มณีรัตน์ สุดเต้ (2563) กาญจนา แสงสารพันธ์ (2563) ณภัทสรณ์ นรกิจ (2563) วิศวะ ผลกอง (2562) วิเชียร ทองคล (2562) สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 4) ด้านการสื่อสาร 5) ด้านความร่วมมือ 6) ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6. นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน รู้จักใช้โอกาสและทักษะที่จะช่วยให้การบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านความร่วมมือ และด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1) การกำหนดวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการมองภาพอนาคตของสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ โดยมีการร่วมกันกับคณะครูในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรคของสถานศึกษาสามารถนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน ให้ความสำคัญกับงานวิชาการโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ เช่น คุณธรรม จริยธรรม 3R7C เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์เพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศอย่างมีคุณภาพ

2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการประชุมวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมโลกในยุคศตวรรษที่ 21 ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน ส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรไปใช้และมีการประเมินหลักสูตร จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารจัดการ

3) ด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ สนับสนุนให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ริเริ่มให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดระบบและเผยแพร่ความรู้ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอินเทอร์เน็ตให้บริการสำหรับค้นคว้าข้อมูลที่สะดวกรวดเร็วและมีแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมให้บริการ สร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

4) ด้านการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสาร สามารถจูงใจให้ผู้อื่นทำงานด้วยทักษะการสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจง่าย ก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษาอย่างมี

ประสิทธิภาพ สามารถให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว สามารถประชาสัมพันธ์และรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น ซึ่งเป็นการสื่อสารกับสาธารณชนด้วยกลยุทธ์การดำเนินงานที่รวดเร็ว

5) ด้านความร่วมมือ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมมากกว่าการสั่งการหรือการควบคุมในการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีมมีการร่วมกันกับคณะครูในการถ่ายทอดความรู้และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน มีการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานและมอบหมายงานที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของครู

6) ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นผู้มีความรอบรู้ กล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ ๆ ที่ถูกต้องเหมาะสม รู้จักนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาคิดสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดประโยชน์ มีการบูรณาการความรู้ทักษะและประสบการณ์จุดประกายให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหาใหม่ ๆ มีเจตคติที่ดีในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีการมอบหมายงานที่ท้าทายให้ความเป็นอิสระทางความคิดส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องต่าง ๆ ในทางวิชาการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีเขตพื้นที่บริการครอบคลุมพื้นที่ 6 อำเภอ คือ อำเภอวังสะพุง อำเภอภูหลวง อำเภอภูกระดึง อำเภอเอราวัณ อำเภอหนองหิน และอำเภอผาขาว

ตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง สถานภาพตำแหน่งการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ปีการศึกษา 2566 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

2) ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้ช่วย ครู ครูอัตราจ้าง และพนักงานราชการที่ปฏิบัติหน้าที่หลักทางด้านการสอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1) น้อยกว่า 5 ปี

2) 5 - 10 ปี

3) มากกว่า 10 ปี

ขนาดสถานศึกษา หมายถึง ขนาดโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ใช้จำนวนนักเรียนเป็นตัวกำหนด แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1) เล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน ตั้งแต่ 119 คนลงมา

2) กลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน ตั้งแต่ 120 - 719 คน

3) ใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน ตั้งแต่ 600 - 1,679 คน

(ข้อมูลการแบ่งขนาดสถานศึกษาจากเกณฑ์การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา ตามหนังสือ สพฐ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ 04009/ว 2824 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2566)

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ไปสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ท่าน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญนำเสนอแนวทางหรือวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 แล้วนำเสนอผลการสัมภาษณ์สรุปในรูปความเรียง

1.7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 สามารถใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ได้ผลจากการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการนำไปใช้วางแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีศักยภาพในการบริหารงานวิชาการซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

2.1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ

2.1.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

2.2.1 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ

2.2.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21

2.3.1 ความหมายภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3.2 องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3.3 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์

2.3.4 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

2.3.5 ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

2.3.6 ด้านการสื่อสาร

2.3.7 ด้านความร่วมมือ

2.3.8 ทักษะความคิดสร้างสรรค์

2.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

2.4.1 สภาพทั่วไป

2.4.2 ภารกิจและอำนาจหน้าที่

2.4.3 ทิศทางการพัฒนาการศึกษา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

2.1.1. ความหมายของภาวะผู้นำ

การมีลักษณะความเป็นผู้นำของผู้บริหารเป็นส่วนที่สำคัญที่จะนำมาไปสู่ความสำเร็จของการบริหารงานด้านการศึกษา แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของการเป็นผู้นำจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับผู้บริหารเพื่อนำหลักการและแนวคิดไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน (บาลกีส กาซา, 2560 หน้า 11) นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ดังนี้

Greenberg and Baron (2010, p.506 ; อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ, 2565 หน้า 24) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะของผู้นำที่มีอิทธิต่อสมาชิกในกลุ่มให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นความสามารถที่บุคคลมีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่มอันที่จะทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายของกลุ่มหรือองค์กรได้

กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ (2565, หน้า 24) กล่าวถึง ภาวะผู้นำ หมายถึง ผู้นำความสามารถด้านความคิดริเริ่มที่จะโน้มน้าวช่วยในการกระตุ้นองค์กรและใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่น เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี ไปสู่จุดประสงค์ซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกันช่วยกันทำให้องค์กรดำเนินคงอยู่ต่อไปได้

บุญพา พรหมณะ (2559, หน้า 15) กล่าวถึง ภาวะผู้นำ หมายถึง เป็นกระบวนการหรือพฤติกรรมในการแสดงออกหรือใช้อิทธิพลต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ในการที่จะใช้อำนาจอิทธิพลหรือศิลปะในการจูงใจให้บุคคลปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ เพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกลุ่ม

สรายุทธ สิมมาจันทร (2563, หน้า 23) กล่าวถึง ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของผู้นำในการใช้ศิลปะ แรงจูงใจ อำนาจหน้าที่ บังคับบัญชา เพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มงานดำเนินงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ โดยใช้กระบวนการสื่อสารให้ผู้อื่นร่วมมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

ปิยพร บุญใบ (2563, หน้า 25) กล่าวถึง ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถของบุคคลในการนำหรือพฤติกรรมการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมกลุ่ม เป็นการผสมผสานคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้นำที่ช่วยสามารถจูงใจบุคคลอื่นให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ เป็นการใช้อำนาจทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือการมีอิทธิพลต่อกลุ่มที่ทำให้สมาชิกในกลุ่มทำตามที่ต้องการ เป็นสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตาม ซึ่งผู้นำใช้อิทธิพลต่อพฤติกรรมของกลุ่มและเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย

บาลกีส กาซา (2560, หน้า 11) กล่าวถึง ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้นำที่ก่อให้เกิดอิทธิพลต่อบุคคลอื่นไม่ว่าจะด้วยการโน้มน้าว จูงใจ หรือสร้างแรงบันดาลใจกระตุ้นให้เกิดความเต็มใจในการทำงานเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้

เกตุสุดา กิ้งการจร (2560, หน้า 21) กล่าวถึง ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยผู้นำเป็นผู้ให้ข้อมูลที่สามารถเกิดความร่วมมือจากสมาชิกกลุ่ม ร่วมมือกันปฏิบัติงานจนสำเร็จบรรลุผลที่ตั้งไว้

พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร (2565, หน้า 22) กล่าวถึง ภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการที่ผู้นำร่วมสร้างความชัดเจนแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้รับรู้ว่าอะไรคือ ความสำคัญให้ภาพความเป็นจริงขององค์กรแก่ผู้อื่น ช่วยให้เห็นทิศทางและจุดมุ่งหมาย อย่างชัดเจนภายใต้ภาวการณ์เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก

มณีรัตน์ สุดเต้ (2563, หน้า 13) กล่าวถึง ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการหรือพฤติกรรมที่บุคคลใช้เพื่อนำกลุ่มหรือบุคคลร่วมงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถทำงานบรรลุตามเป้าหมายร่วมกันขององค์กร โดยผู้นำหรือผู้บริหารเป็นผู้สร้างวิสัยทัศน์และกำกับทิศทางขององค์กร มุ่งอิทธิพล แรงจูงใจ วิสัยทัศน์ในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้สัมฤทธิ์ผลในทุกสถานการณ์

วิศวะ ผลกอง (2562, หน้า 16) กล่าวถึง ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการที่บุคคลโคบุคคลหนึ่งหรือมากกว่า พยายามใช้อิทธิพลของตน หรือกลุ่มคน กระตุ้น ชี้นำ ผลักดันให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่น มีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการ โดยมีความสำเร็จของกลุ่มหรือองค์การเป็นเป้าหมาย

นฤมล คูหาแก้ว (2563, หน้า 14) กล่าวถึง ภาวะผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรมบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล สามารถชักจูงหรือจูงใจให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเต็มใจให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลในการเป็นผู้นำ เป็นแบบอย่างที่ดี สามารถใช้ศิลปะในการจูงใจ โน้มน้าวผู้อื่นให้คล้อยตามได้ด้วยความเต็มใจ ใช้อำนาจหน้าที่ทั้งทางตรงและทางอ้อมสั่งการให้ผู้อื่นดำเนินงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.1.2. ความสำคัญของภาวะผู้นำ

สำหรับผู้บริหารความเป็นผู้นำจำเป็นที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้ตามจะเชื่อมั่นและศรัทธาสนับสนุนหรือไม่อยู่ที่ศิลปะและยุทธวิธีต่าง ๆ และถ้าหันกลับมาในพิจารณาในส่วนของประสิทธิภาพและประสิทธิผลต้องนับว่าผู้นำเป็นศูนย์รวมพลังของกลุ่มคน และผู้นำจะต้องนำความรู้สึกที่ดีทำให้คนสามารถที่จะสร้างแรงบันดาลใจและปลดปล่อยสิ่งที่ดีที่สุดออกมา การเป็นผู้นำ

ต้องมีการสร้างอารมณ์เป็นพื้นฐานที่สำคัญที่ผู้นำทุกคนต้องมีจากการที่ผู้นำมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นและสามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้คล้อยตามได้ด้วยความเต็มใจนั้น ผู้นำจะต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามที่สามารถเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้ด้วยมิฉะนั้นจะสร้างปัญหาต่าง ๆ มากมาย จึงกล่าวได้ว่าผู้นำมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การมาก (บุญพา พรหมณะ, 2559 หน้า 15)

มณีรัตน์ สุดเต้ (2563, หน้า 15) กล่าวว่าภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์กรและการจัดการ เพราะจะทำให้มีการปฏิบัติที่ทำให้จุดมุ่งหมายขององค์กรบรรลุเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน ไม่ว่าจะเป็นระดับโลก ระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่น ภาวะผู้นำล้วนมีความสำคัญเพราะก่อให้เกิดผลที่แตกต่างอย่างเห็นได้ชัด ผู้นำบางคนทำให้องค์กรขับเคลื่อนไปอย่างเชื่องช้ากลับกลายเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนไปอย่างคล่องแคล่ว ว่องไว ผู้นำบางคนทำให้องค์กรที่เคยมีวิสัยทัศน์กว้างไกลมีสิ่งที่ท้าทายให้ทำตลอดเวลา กลายเป็นองค์กรที่ทำงานอยู่แต่ในกรอบแนวคิดที่อยู่ในกรอบเดิมๆ ขาดสิ่งเร้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงานภายในองค์กร และได้แต่ทำงานอยู่เนือย ๆ ไปวัน ๆ ในภาวะวิกฤตของระบบราชการที่ต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ต้องการภาวะผู้นำที่เข้มแข็งมีความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาอย่างชาญฉลาด กล้าหาญ อดทน และต่อเนื่อง สามารถสร้างความมั่นใจที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กรและทำให้การทำงานของระบบราชการสามารถเดินไปสู่ทิศทางที่ดีขึ้น ในองค์กรหลาย ๆ องค์กรและในระดับต่าง ๆ ขององค์กรที่มีแต่จะเลวร้ายลงทุก ๆ วัน ว่าเป็นเพราะ “ไม่มีภาวะการเป็นผู้นำที่ดี” หรือ “ขาดภาวะการเป็นผู้นำ” คำกล่าวเหล่านี้เป็นการเน้นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำที่มีต่อความสำเร็จแห่งเป้าหมายขององค์กร

พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร (2565, หน้า 375-376) ได้ทำการศึกษาความสำคัญของภาวะผู้นำต่อองค์การ ซึ่งมีประเด็นดังนี้

1. เป็นส่วนที่ดึงดูดความรู้ความสามารถต่าง ๆ ในตัวผู้บริหารออกมาใช้ กล่าวคือ ผู้บริหารที่มีความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องงานมากมายเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าหากขาดภาวะผู้นำแล้วความรู้ความสามารถดังกล่าวจะไม่ได้ถูกนำออกมาใช้หรือไม่มีโอกาสใช้อย่างเต็มที่ เพราะไม่สามารถกระตุ้นหรือชักจูงผู้อื่นให้คล้อยตามและปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2. ช่วยประสานความขัดแย้งต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน กล่าวคือ องค์การจะประกอบด้วยบุคคลจำนวนหนึ่งมารวมกันจะมากหรือน้อยแล้วแต่ขนาดของหน่วยงานหรือองค์การ ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีความแตกต่างกันในหลาย ๆ เรื่อง เช่น การศึกษา ประสบการณ์ ความเชื่อ ฯลฯ การที่บุคคลมีความแตกต่างกันในเรื่องดังกล่าวมาอยู่รวมกันในหน่วยงานหรือองค์การมักก่อให้เกิดความขัดแย้ง แต่ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งในรูปใด ถ้าผู้บริหารในหน่วยงานหรือองค์การมีภาวะผู้นำที่มีคนยอมรับนับถือแล้วก็มักจะสามารถประสานหรือช่วยบรรเทาความขัดแย้งระหว่างบุคคลในหน่วยงานหรือองค์การได้ โดยการชักจูงประนีประนอมหรือประสานประโยชน์เพื่อให้บุคคลต่าง ๆ ในหน่วยงานหรือองค์การมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและร่วมกันฟันฝ่าอุปสรรคเพื่อให้หน่วยงานที่มีความเจริญก้าวหน้า

3. ช่วยโน้มน้าวจูงใจให้บุคลากรทุ่มเทความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้แก่องค์การ กล่าวคือ องค์กรจะต้องมีปัจจัยเอื้ออำนวยหลายอย่างที่จะทำให้สมาชิกตั้งใจและทุ่มเทในทำงาน เช่น การจัดบุคคลให้ทำงานตรงตามความถนัดและความสามารถ ผู้บังคับบัญชาต้องรู้จักรับฟังความคิดเห็นและยอมรับข้อเสนอแนะจากผู้ใต้บังคับบัญชา การประเมินการปฏิบัติงานก็ต้องมีความยุติธรรม และสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ขาดเสียมิได้ก็คือ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดการยอมรับ เกิดความศรัทธาและความเชื่อมั่นว่าผู้บริหารไม่เพียงแต่นำองค์กรให้อยู่รอดเท่านั้น แต่จะนำองค์กรไปสู่ความเจริญก้าวหน้าด้วยความภาคภูมิ เกียรติยศ ชื่อเสียงและความสำเร็จมาสู่องค์กร

4. เป็นหลักยึดให้แก่บุคลากร กล่าวคือ เมื่อหน่วยงานหรือองค์การเผชิญสภาวะคับขันหรือสภาวะที่อาจกระทบถึงความอยู่รอด ภาวะผู้นำของผู้บริหารจะยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นเพราะในสภาพเช่นนั้นผู้บริหารจะต้องเพิ่มความระมัดระวัง ความรอบคอบ ความเข้มแข็งและกล้าตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพต่าง ๆ ภายในหน่วยงานหรือองค์การที่ขาดประสิทธิภาพต่าง ๆ ให้รอดพ้นจากสภาวะคับขันดังกล่าว

นอกจากนี้ผู้บริหารที่จะสามารถชักจูงให้บุคลากรทำงานจนเป็นผลสำเร็จนั้นจะต้องมีภาวะผู้นำ การสั่งการเป็นเรื่องที่ไม่ยากลำบากแต่การสั่งการแล้วบุคลากรปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ และเต็มความสามารถนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยภาวะผู้นำ คุณลักษณะส่วนบุคคลที่สำคัญสำหรับผู้นำคือความมีวุฒิภาวะ ความยืดหยุ่น ความเป็นผู้นำมีมนุษยสัมพันธ์มีความมั่นใจในตนเองและนอกจากนี้ในส่วนของพฤติกรรมผู้นำแนวใหม่ พบว่า การมองการณ์ไกลการสร้างความไว้วางใจการสร้างทีมงาน การเพิ่มอำนาจปฏิบัติการเป็นแบบอย่างที่ดี ภาระรับผิดชอบและความคิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่ควรพึงมีอยู่ในตัวผู้นำจากทัศนะของบุคคลต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำมีความจำเป็นกับบุคคลหรือผู้นำในการปฏิบัติให้ได้ผลตามเจตนารมณ์แต่จะมากหรือน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับคุณลักษณะและความสามารถในการแสดงบทบาทต่อผู้อื่น เราควรนำแนวทางการแสดงถึงภาวะผู้นำมาใช้ตามสภาพการณ์และความเหมาะสมของงานบุคลากรและลักษณะของหน่วยงานหรือองค์การ

กล่าวโดยสรุปคือ ความสำคัญของภาวะผู้นำ คือ การดำเนินการให้งานประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารจะต้องเป็นบุคคลสร้างบรรยากาศในองค์กรให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน และมีศิลปะในการบริหารงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

2.2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

2.2.1. ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ

มีนักวิชาการผู้ให้ความหมายภาวะผู้นาทางวิชาการไว้หลายท่าน ในหลายลักษณะตามมุมมองที่ต่างกันตามแนวทางของแต่ละท่านได้ศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

McEwan (2003 p. 6) ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ ภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยครูผู้สอน นักเรียนและหลักสูตรที่มีความสัมพันธ์ต่อกัน

Davis and Thomas (1989 p. 21) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูเน้นกิจกรรมในด้านการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานในห้องเรียนของครู ต้องมีความเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการสูง จึงจะทำให้การบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

นิตติภา เสนาฤทธิ์ (2560, หน้า 24) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง คุณลักษณะและบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ชี้นำ ส่งเสริม สนับสนุน และโน้มน้าวจูงใจข้าราชการครูเกิดความตระหนักในการรวมพลังและประสานสัมพันธ์เพื่อพัฒนางานวิชาการ ประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้การวัดประเมินผลและวิจัยการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ (2560, หน้า 7-8) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักการศึกษาเมืองพัทยา ในการจูงใจผู้ร่วมงานให้แสดงออกในทางปฏิบัติถึงความสามารถในการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริมงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จ

สรายุทธ สิมมาจันทร์ (2563, หน้า 14) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึงลักษณะและพฤติกรรมของบุคคลที่มีความรู้ความสามารถใช้ปัญญา และเป็นต้นแบบที่ดีด้านการศึกษา

อับดุลรอห์มัน มะมิง (2564, หน้า 6) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึงพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และการกำหนดข้อตกลงร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและการสอนของครู ใช้การแลกเปลี่ยนความรู้มีความหลากหลายในรูปแบบการพัฒนาและประเมินผลการพัฒนาบรรยากาศ

สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม การมีส่วนร่วมของครูและนักเรียน และความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโรงเรียนและหวังประโยชน์สูงสุดแก่ตัวผู้เรียนเป็นหลัก

ธนิต รัตนศักดิ์ดา (2565, หน้า 6) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกเพื่อจูงใจครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ความร่วมกันปฏิบัติงานวิชาการที่ได้รับมอบหมาย โดยเน้นกิจกรรมการเรียนการสอนและทำให้การบริหารสถานศึกษาสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ (2565, หน้า 28) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ชี้นำ ให้คำแนะนำ ส่งเสริม พัฒนา คอยกระตุ้นให้ครู นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนให้เกิดความตระหนักเห็นถึงความสำคัญของงานวิชาการ ที่จะต้องพัฒนาเกี่ยวกับหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนของครู เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

มณีรัตน์ สุดเต้ (2563, หน้า 17) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง คุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ในการร่วมมือกับคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้

พิทักษ์ พันธุวาปี (2562, หน้า 19) ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการงานด้านวิชาการในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียน

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นผู้ชี้นำ ส่งเสริม สนับสนุน และกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของงานวิชาการที่ต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นตามเป้าหมายที่วางไว้

2.2.2. ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ

มีงานวิจัยหลายเรื่องที่แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพประสบผลสำเร็จได้เนื่องมาจากความสำคัญของผู้บริหารที่มีบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ (กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ, 2565 หน้า 28) ดังนี้

Davis and Thomas (1989, p. 21 ; อ้างถึงใน ธนิต รัตนศักดิ์ดา, 2565 หน้า 22) กล่าวถึงภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ บทบาทสำคัญต่อผู้บริหารที่จะเน้นกิจกรรมในด้านการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานในห้องเรียนของครู

ปรียาภรณ์ เรืองเจริญ (2560, หน้า 24 ; อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ, 2565 หน้า 28) กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จะต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ใช้โอกาสใช้ความเป็นผู้นำอย่างเต็มศักยภาพและหันมาทุ่มเทให้กับงานบริหารเป็นหลัก ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อบรรยากาศขององค์กรเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้

กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ (2565, หน้า 29) กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญ คือ จะช่วยให้งานวิชาการมีคุณภาพในด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนเกิดความสัมพันธ์ที่ดี มีเป้าหมายเดียวกันที่ทำให้งานวิชาการประสบความสำเร็จมีประสิทธิภาพและเกิดการบรรลุตามเป้าหมายขององค์กร

ธนิต รัตนศักดิ์ดา (2565, หน้า 23) กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญ คือ เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อคุณภาพการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทำให้การบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

อับดุลรอห์มัน มะมิง (2564, หน้า 24) กล่าวถึง ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อความสำเร็จและความอยู่รอดขององค์การ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำสามารถโน้มน้าวสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกได้เข้าใจเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งจะส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติและมีผลให้การทำงานเพื่อให้งานนั้นประสบความสำเร็จ

วิศวะ ผลกอง (2562, หน้า 12) กล่าวถึง ความสำคัญของงานวิชาการที่สำคัญของสถานศึกษาเป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษา ถือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา สถานศึกษาจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับวิชาการของสถานศึกษาที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรมและคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปและชี้วัดความสำเร็จความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร

พิทักษ์ พันธุวาปี (2562, หน้า 20) กล่าวถึง ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีผู้บริหาร เพราะจะส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน ซึ่งเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษาทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยการเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนจากความร่วมมือของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งนำมาซึ่งความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้

นฤมล แก้วคูหา (2563, หน้า 18) กล่าวถึง ผู้นำในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ผู้นำจึงต้องเป็นบุคคลที่กล้าคิด กล้าตัดสินใจ รู้จักใช้กลยุทธ์ เทคนิค วิธีการหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ

มาใช้ในการบริหารงาน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาภายในองค์กรและสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

2.3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21

2.3.1. ความหมายภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

วิศวะ ผลกอง (2563, หน้า 5) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 เพื่อการปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการทักษะสังคมและทักษะชีวิตการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดการบูรณาการ การนำสื่อเทคโนโลยีไปใช้เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

พิทักษ์ พันธุวาปี (2562, หน้า 40) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกในการสร้างความร่วมมือกับคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีทักษะพื้นฐานที่จะสามารถพัฒนาตนเองดำเนินชีวิตอยู่ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุข

รัตนา เหลืองาม (2562, หน้า 6) กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถในการมีอิทธิพลต่อกลุ่มเพื่อให้ผู้ตามเกิดความไว้วางใจ และสามารถกระตุ้นผู้ตามให้กระทำการต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จได้ ความเป็นผู้นำของแต่ละคนได้รับการพัฒนาขึ้นมาจากตัวตนแต่ละคนทั้งสิ้น

ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย (2561, หน้า 4) กล่าวว่า ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21หมายถึง การใช้ความสามารถของผู้บริหารในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามโมเดลของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียน 2. ด้านริเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล 3. ด้านสำรวจและสนับสนุนการใช้ ICT 4. ด้านพัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ 5. ด้านสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความสำเร็จ 6. พัฒนาผู้อื่นให้เป็นผู้นำ

นฤมล คูหาแก้ว (2563, หน้า 17) กล่าวว่า ผู้นำในศตวรรษที่ 21 คือบุคคลที่เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันรู้จักใช้โอกาสและมีความสามารถในการเลือกใช้วิธีการใหม่ ๆ มาชักนำจูงใจให้บุคคลอื่นคล้อยตามหรือปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันรู้จักใช้โอกาสและมีทักษะที่ช่วยให้การบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่วางไว้ ประกอบด้วย ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านความร่วมมือ และด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์

2.3.2. องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้กำหนดเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

Sandmann and Vandenberg (1995) ได้วิจัยเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดภาวะผู้นำศตวรรษที่ 21 ได้ข้อสรุปที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมที่ยึดการปฏิบัติเป็นฐาน 7 ประการ ดังนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน (visioning together)
2. นำร่วมกัน (leading together)
3. เรียนรู้ด้วยกัน (learning together)
4. สร้างชุมชนด้วยหลักความสัมพันธ์กลุ่ม (intragroup relationships)
5. พัฒนาพลัง (developing energy)
6. ปฏิบัติการร่วมกัน (acting together)
7. มีการสื่อสาร (communicating)

Toastmaster (1998) สมาคมการศึกษาภาวะผู้นำและการพูดในที่สาธารณะในแคลิฟอร์เนียตอนใต้ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21 ดังนี้

1. ให้ลักษณะพิเศษมีความสำคัญเป็นลำดับแรก (character is number one) ถือเป็นรากฐานของภาวะผู้นำโดยเฉพาะการยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ความซื่อสัตย์ และจริยธรรม
2. มีวิสัยทัศน์ (vision)
3. เป็นที่รักใคร่ (passion)
4. การสื่อสาร (communication)
5. ทักษะการฝึกสอน (coaching skills)
6. ความสามารถในการสร้างคุณค่า (ability to create value)
7. ความ ยืดหยุ่น (flexibility)
8. บริหารความคลุมเครือ (comfort with ambiguity)

9. ความร่วมมือ (collaboration)

10) เป็นนักแสวงหาความรู้ (knowledge seekers)

Fullan (1998) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21 ว่าจะต้องเป็นการคิดนอกกรอบ (think out of the box) และให้ข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการปฏิบัติ 4 ประการ ดังนี้

1. ให้ความเคารพกับเสียงเงียบ (respect those you want to silence

2. มุ่งฝ่าฟัน สร้างพันธมิตรใหม่ (move toward the danger in forming new alliances)

3. บริหารแบบใช้อารมณ์และการบริหารแบบใช้เหตุผล (manage emotionally as well as rationally)

4. ต่อสู้เพื่อสิ่งที่ขาดหายไป (fight for lost causes)

George (2010) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21 มี 4 ประการ ดังนี้

1. มุ่งไปในแนวทางเดียวกัน (aligning) ถือเป็นงานที่ยากที่สุดสำหรับผู้นำที่จะทำให้คนในองค์กรมีความผูกพันกับพันธกิจและค่านิยมขององค์กรร่วมกัน โดยเฉพาะในองค์กรระดับโลกที่คนงานในท้องถิ่นยังยึดติดกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. เสริมพลังอำนาจ (empowering) หากเป็นภาวะผู้นำตามสายการบังคับบัญชาจะมีการมอบอำนาจหน้าที่น้อยมาก แต่สำหรับผู้นำศตวรรษที่ 21 จะมีการเสริมพลังอำนาจให้คนอื่น ๆ ในองค์กรในทุกระดับ รวมทั้งระบบความรับผิดชอบที่จะทำให้ผู้คนมีความผูกพันกับพันธกิจและค่านิยมขององค์กรร่วมกัน

3. ให้บริการ (serving) ดังคำกล่าวที่ว่า “ภาระหน้าที่แรกของผู้นำไม่ใช่เพื่อผู้ถือหุ้น แต่เพื่อลูกค้า” ทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจและคนงานเกิดแรงจูงใจที่จะก่อให้เกิดนวัตกรรม และการให้บริการลูกค้าที่เหนือกว่า อันเป็นหัวใจที่จะนำไปสู่ความเติบโตอย่างยั่งยืนและส่งผลต่อมูลค่าของผู้ถือหุ้นด้วย

4. ความร่วมมือ (collaborating) องค์กรในปัจจุบันมีความซับซ้อนเกินไปที่จะแก้ปัญหาได้ด้วยบุคคลหรือองค์กรแบบเดี่ยว จะต้องอาศัยหลักความร่วมมือระหว่างองค์กรกับลูกค้า คู่ค้า และแม้แต่คู่แข่งขัน ผู้นำจะต้องส่งเสริมวิญญาณความร่วมมือ ขจัดการเมืองภายใน ส่งเสริมความร่วมมือภายใน

พระครูปริยัติคุณรังษี และคณะ (2565) บทความทางวิชาการเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ผู้เขียนได้สังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 สรุปได้ดังนี้

1. พัฒนาผลการเรียนของผู้เรียน
2. การจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิผล
3. การใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา
4. พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้
5. สร้างเสริมเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพ
6. พัฒนาผู้เรียนให้สามารถเป็นผู้นำที่ดีในอนาคต

อิ่มทิพย์ อาจปักษา (2564) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม
2. ด้านการจัดระบบ
3. ด้านวิชาการ
4. ด้านการบริหารจัดการ
5. ด้านสังคมและชุมชน
6. ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร

ฐนพร จันทร์มั่น และคณะ (2564) วิจัยเรื่อง ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้เลือกใช้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กรอบแนวคิดของกรรณิการ์ เรดมอนด์ (2559 : 30) ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 คือ

1. ทักษะการสื่อสาร
2. ทักษะความคิดสร้างสรรค์
3. ทักษะวิสัยทัศน์
4. ทักษะความร่วมมือ

ธนพัฒน์ ลิ้มไพบูลย์ และคณะ (2564) วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดของ วิโรจน์ สารรัตนะ และคณะ (2561 : 261-271) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง
2. ด้านความร่วมมือ

3. ด้านจินตนาการและนวัตกรรม

4. ด้านการสื่อสาร

5. ด้านความยืดหยุ่น

พนธกานต์ นุฤทธิ์มนตรี และคณะ (2564) วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในยุคดิจิทัล จากการสังเคราะห์เนื้อหาองค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลและองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้วิจัย สามารถสรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลได้ 14 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล

2. การสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อความร่วมมือทางวิชาการ

3. การพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าบุคลากร

4. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี

5. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้

6. วัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล

7. การวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์

8. ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

9. การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้

10. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

11. การนิเทศติดตามและสะท้อนผลการเรียนรู้

12. การสร้างแรงบันดาลใจเป็นองค์กรดิจิทัล

13. การเป็นผู้นำแบบจิตวิญญาณ

14. การสร้างฐานคุณภาพการศึกษาสู่ความยั่งยืน

วรปรัชญ์ หลวงโย (2563) วิจัยเรื่อง องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่ามีแนวคิดที่สำคัญที่กำหนดองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีจำนวน 5 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร

2. องค์ประกอบด้านวิสัยทัศน์

3. องค์ประกอบด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4. องค์ประกอบด้านทักษะความร่วมมือ

5. องค์ประกอบด้านคุณธรรมจริยธรรม

พรทิพย์ มงคลเสถียร และคณะ (2563) วิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ 6 องค์ประกอบ

1. ด้านวิสัยทัศน์
2. ด้านภาวะผู้นำ
3. ด้านคิดริเริ่ม สร้างสรรค์
4. ด้านการสื่อสาร
5. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
6. ด้านการศึกษาและการสอน

นฤมล คูหาแก้ว (2563) วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นาของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์และสรุปภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 มี 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์
2. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์
4. ด้านชักนำ จูงใจ โน้มน้าวใจ
5. ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์

มณีรัตน์ สุดเต้ (2563) วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจากการสังเคราะห์ของผู้ศึกษาวิจัย ประกอบไปด้วยภาวะผู้นำทางวิชาการ 4 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ
2. การบริหารจัดการ
3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ
4. การนิเทศ

กาญจนา แสงสารพันธ์ (2563) วิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการรวมทั้งพฤติกรรมและบทบาทของผู้นำทางวิชาการเพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อยในการสร้างกรอบแนวคิดการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย ดังต่อไปนี้

1. หลักด้านการกำหนดทิศทางและนโยบาย
2. หลักด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน
3. ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้
4. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร
5. ด้านการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

มนต์รัก วงศ์พุทธะ และคณะ (2563) วิจัยเรื่อง ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
2. วิสัยทัศน์
3. ความคิดสร้างสรรค์
4. ความฉลาดทางอารมณ์

พิทักษ์ พันธุวาปี (2562) วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยกำหนดขอบเขตการวิจัยตามกรอบแนวคิดจากการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มองค์ประกอบที่มีสาระคล้ายคลึงกัน ได้แก่

1. การมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย
2. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
3. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร
4. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือการทำงาน
5. การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้

วิศวะ ผลกอง (2562) วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารซึ่งจากการสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีดังนี้

1. การปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการทักษะสังคมและทักษะชีวิต
3. การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดการบูรณาการ

4. การนำเทคโนโลยีไปใช้เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร

5. การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

วิเชียร ทองคลี่ และคณะ (2562) วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัย บทความวิชาการเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. การมีวิสัยทัศน์ ที่ทันสมัย

2. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

3. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

4. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือการทางาน

5. การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้

ทินกร บัวชู, และทิพภาพร บัวชู (2562) วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสหวิทยาเขตปิยมิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ ได้ดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์สามารถแลกเปลี่ยนถ่ายถอดวิสัยทัศน์ หรือความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงองค์กรด้วยการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล และ ประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อยกระดับความเป็นเลิศขององค์กร การเข้าใจกลยุทธ์ที่สนับสนุนเป้าหมายจะเป็นการเพิ่มโอกาสในการ แข่งขันขององค์กรด้วยนวัตกรรมดิจิทัล

2. การเป็นผู้ใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว (Professional Practice) ผู้บริหารสถานศึกษาต้อง ตระหนักว่าจะต้องเป็นผู้นำในการใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว เชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) สามารถจัด สภาพแวดล้อมการเรียนและนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมืออาชีพ ออกแบบสถานที่ทำงานเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศให้เกิดความคิด สร้างสรรค์และการเสริมสร้างพลังอำนาจด้วยเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่าง ๆ

3. ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้ (Data Driven) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเรียกใช้ข้อมูล สารสนเทศได้อย่างอิสระ (Free flow of information) โดยนำมาใช้ได้อย่างไม่จำกัดทำให้เกิดประโยชน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับองค์กรตั้งแต่การทำงานประจำวัน การวางแผนกลยุทธ์ การบริหารจัดการคุณภาพอย่างต่อเนื่องโดยใช้แหล่งข้อมูล สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร (Talent Manager Ent)

5. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล (Digital Age Learning Culture)

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงออกถึงความเป็นผู้นำเชิงวิชาการที่สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงทั้งในมุมมองซึ่งเหมือนกัน ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังตารางที่ 1

องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล																			รวม	ร้อยละ
	Sandmann (1995)	Toastmaster (1998)	Fullan (1998)	George (2010)	พระครูวิชิตคุณสังวร (2565)	อัมพิพย์ อาชวโกษา (2564)	ฐนพร จันทร์มั่น (2564)	ธนพัฒน์ สิ้นไพบูลย์ (2564)	พนธกานต์ นุชทรัพย์มณฑรี (2564)	วรปรัชญ์ หลวงโย (2563)	พรทิพย์ มงคลเสียร (2563)	นฤมล ศุภาแก้ว (2563)	ณัฐวัตน์ สุดแต้ (2563)	กาญจนา แสงสวรรพันธ์ (2563)	กาญจนา แสงสวรรพันธ์ (2563)	พิทักษ์ ทันรุจาปี (2562)	วิศวะ ผลากอง (2562)	วิชิยร พองศรี (2562)	พิมพร บัวชุ่ม (2562)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	19	100
8. ให้ลักษณะพิเศษ มีความสำคัญเป็นลำดับแรก การยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม ความซื่อสัตย์ และจริยธรรม		✔				✔				✔										3	15.79
9. เป็นที่รักใคร่		✔																		1	5.26
10. ทักษะการฝึกสอน		✔																		1	5.26
11. ความสามารถในการสร้างคุณค่า		✔										✔								2	10.53
12. ความยืดหยุ่น		✔						✔												2	10.53

องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล																			รวม	ร้อยละ
	Sandmann (1995)	Toastmaster (1998)	Fullan (1998)	George (2010)	พระครูปริยัติคุณวังชี (2565)	ชิ่มทิพย์ อาจปักษา (2564)	ฐานพร จันทร์มั่น (2564)	ธนพัฒน์ ลิ้มไพบูลย์ (2564)	พนธกานต์ บุญทิ่มแทรี (2564)	วรปรัชญ์ หลวงโย (2563)	พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563)	นลุมล คุตานก้าว (2563)	มณีรัตน์ สุดแต้ (2563)	กาญจนา แสงสาลพันธ์ (2563)	กาญจนา แสงสาลพันธ์ (2563)	พิทักษ์ พันธุราปี (2562)	วิศาละ ผลทอง (2562)	วิสิยร ทองคลี่ (2562)	พินกร บัวชุ, (2562)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	19	100
13. บริหารความคลุมเครือ		✔																		1	5.26
14. เป็นนักแสวงหาความรู้		✔																		1	5.26
15. ให้ความเคารพกับเสียงเงียบ			✔																	1	5.26
16. มุ่งฝ่าฟัน สร้างพันธมิตรใหม่			✔									✔								2	10.53
17. บริหารแบบใช้อารมณ์และการบริหารแบบใช้เหตุผล			✔																	1	5.26

องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล																			รวม	ร้อยละ
	Sandmann (1995)	Toastmaster (1998)	Fullan (1998)	George (2010)	พระครูปริยัติคุณรังษี (2565)	ชื่นทิพย์ อาจปักษา (2564)	ภูมพร จันทร์มั่น (2564)	ชมพัฒน์ สิ้มไพบูลย์ (2564)	พนธกานต์ นุชุทธิ์เมตรี (2564)	วรปรัชญ์ พลางโย (2563)	พรทิพย์ มงคลเสียร (2563)	นธมล คูหานก้า (2563)	ณมีรัตน์ สุดแต้ (2563)	กาญจนา แสงสวรรพันธ์ (2563)	ณพัชรัก วงศ์พุทธะ (2563)	พิทักษ์ ทันฤาชี (2562)	วิศาล ผลทอง (2562)	ริงชัย ทองศรี (2562)	พินกร บัวชู, (2562)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	19	100
18. ต่อสู้เพื่อสิ่งที่ขาดหายไป			✔																	1	5.26
19. ให้บริการ				✔																1	5.26
20. พัฒนาผลการเรียนของผู้เรียน					✔									✔			✔			3	15.79
21. การจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิผล					✔				✔											2	10.53
22. การใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา					✔				✔		✔	✔			✔		✔		✔	7	36.84

องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล																			รวม	ร้อยละ
	Sandmann (1995)	Toastmaster (1998)	Fullan (1998)	George (2010)	พระครูปริยัติคุณสังวิ (2565)	สิ้มทิพย์ อาจปักษา (2564)	ฐนพร จันทร์มั่น (2564)	ธนพัฒน์ สิ้มไพบูลย์ (2564)	พนธกานต์ นุตุชิมเดช (2564)	วรปรัชญ์ หลวงใย (2563)	พรทิพย์ มงคลเสียร (2563)	นฤมล คูหาแก้ว (2563)	ปณิรัตน์ สุดแต้ (2563)	กาญจนา แสงสาลพันธ์ (2563)	มนต์รัก วงศ์พุทละ (2563)	พิทักษ์ พันธุ์ราปี (2562)	วิศาล ผลกอง (2562)	วิเชียร ทองศรี (2562)	ทินกร บัวชุ, (2562)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	19	100
23. พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้					✔											✔		✔		3	15.79
24. สร้างเสริมเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพ					✔											✔	✔	✔		4	21.05
25. พัฒนาผู้เรียนให้สามารถเป็นผู้นำที่ดีในอนาคต					✔															1	5.26

องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล																			รวม	ร้อยละ
	Sandmann (1995)	Toastmaster (1998)	Fullan (1998)	George (2010)	พระครูปริยัติคุณวังษี (2565)	ลิ่มทิพย์ อาจปักษา (2564)	ฐนพร จันทร์ลั่น (2564)	ธนพัฒน์ ลิ้มไพฑูลย์ (2564)	พนธกานต์ บุญชื่นมตรี (2564)	วรปรัชญ์ หลวงใย (2563)	พรทิพย์ มงคลสถิตร (2563)	นฐมล คูหานก้าว (2563)	มณีรัตน์ สุดแท้ (2563)	กาญจนา แสงสารพันธ์ (2563)	มนต์รัก วงศ์พุทธ (2563)	พิทักษ์ พันธุ์ภาบี (2562)	วิศาล ผลกอง (2562)	ภิเษียร ทองศรี (2562)	ทินกร บัวชุ, (2562)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	19	100
26. ด้านการจัดระบบ						✔													✔	2	10.53
27. ด้านวิชาการ -เครือข่ายวิชาการ						✔			✔		✔		✔							4	21.05
28. ด้านการบริหารจัดการ -การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน						✔			✔			✔	✔	✔		✔	✔	✔	✔	9	47.37
29. ด้านสังคมและชุมชน						✔														1	5.26
30. ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร						✔														1	5.26

องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล																			รวม	ร้อยละ
	Sandmann (1995)	Toastmaster (1998)	Fullan (1998)	George (2010)	พระครูวิชิตคุณวังชี (2565)	ลิ่มทิพย์ อาจปักษา (2564)	ฐนพร จันทร์มั่น (2564)	ธนพัฒน์ ลิ้มไพบูลย์ (2564)	พนธกานต์ บุญธีรมณฑรี (2564)	วรปรัชญ์ หลวงโย (2563)	พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563)	นฤมล ศุภาแก้ว (2563)	ณมิรัตน์ สุดเต้ (2563)	กาญจนา แสงสวัสดิ์ (2563)	ณพศิริ วงศ์พุทธะ (2563)	พิทักษ์ ทันธุราปี (2562)	วิศาล ผลทอง (2562)	วิสิยร ทองศรี (2562)	ทินกร บัวชู, (2562)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	19	100
31. ทักษะความคิดสร้างสรรค์							✔	✔	✔	✔	✔				✔					6	31.58
32. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์									✔											1	5.26
33. การพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าบุคลากร									✔					✔		✔		✔		4	21.05
34. การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้									✔					✔			✔			3	15.79

องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล																			รวม	ร้อยละ
	Sandmann (1995)	Toastmaster (1998)	Fullan (1998)	George (2010)	พระครูปริยัติคุณรังษี (2565)	อัมรัทพ์ อาจปักษา (2564)	ชูเกษร จันทร์รัน (2564)	ชนพัฒน์ ลิ้มไพบูลย์ (2564)	พนธกานต์ บุญทิ่มมตรี (2564)	วรปรัชญ์ หลวงโย (2563)	พรทิพย์ มงคลเลิศวร (2563)	นฤมล ศุภาแก้ว (2563)	มณีรัตน์ สุดเต้ (2563)	กาญจนา แสงสารพันธ์ (2563)	มนต์รัก วงศ์ทุกระ (2563)	พิทักษ์ พันธุราปี (2562)	วิศาล ผลกอง (2562)	วิเชียร ทองดี (2562)	พันภร บัวชุ, (2562)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	19	100
35. การนิเทศติดตามและสะท้อนผลการเรียนรู้									✔				✔							2	10.53
36. การสร้างแรงบันดาลใจเป็นองค์กรดิจิทัล									✔										✔	2	10.53
37. การเป็นผู้นำแบบจิตวิญญาณ									✔		✔									2	10.53
38. ความฉลาดทางอารมณ์															✔					1	5.26
รวม	7	10	4	4	6	6	4	5	14	5	6	5	4	5	4	5	5	5	5		

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ พบว่า มี 38 ตัวแปร เมื่อพิจารณาความถี่ของตัวแปรสรุปได้ว่า มีตัวแปร 6 ตัวแปร ที่มีความถี่สูงจำนวน 6 – 12 ความถี่ ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 4) ด้านการสื่อสาร 5) ด้านความร่วมมือ 6) ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดที่จะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

2.3.2.1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์

การกำหนดวิสันทัศน์ของสถานศึกษาเป็นการกำหนดภาพอนาคตที่องค์กรมุ่งมั่นที่จะบรรลุ โดยผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันสร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการและร่วมกัน ให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ รวมถึงประเมินผลความก้าวหน้าตามภารกิจของสถานศึกษาซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Nanus (1992, pp. 7-10) อธิบายว่าการมีวิสัยทัศน์เป็นการคาดการณ์ในอนาคตที่ยึดถือความเป็นจริง มีความน่าเชื่อถือสำหรับองค์กรในการเลือกทางที่ดีกว่า

Larwood and other (1995, p. 740) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ต้องสามารถสร้างกลยุทธ์ เพื่อสร้างสรรค์ให้เกิดนวัตกรรมใหม่ที่โดดเด่นก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

Bennis (2002, p. 15) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์เป็นความสามารถในการสร้างสรรค์และสามารถที่จะแปลออกมาเป็นการปฏิบัติได้วิสัยทัศน์ของผู้นำเปรียบเสมือนสะพานที่เชื่อมปัจจุบันไปสู่อนาคต

จินตนา ดีดวงพันธ์ (2565, หน้า 11) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ มีการวางแผนและสร้าง กระบวนทัศน์ในการทำงานเพื่อสร้างสรรค์ให้เกิดนวัตกรรมใหม่ที่โดดเด่นก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

อับดุลรอห์มัน มะมิง (2564, หน้า 6) ได้กล่าวว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจของโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารมีการสื่อสารวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน ให้ครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทราบ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจของโรงเรียนที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ ร่วมกันสร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการของนักเรียนโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ ใช้ข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการพัฒนาและมีการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานด้านวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมาย

อิบตีซาม เจะหะ (2564, หน้า 6) ได้กล่าวว่า ด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาถึงการมองภาพในอนาคตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ โดยการกำหนดเป้าประสงค์กลยุทธ์ของสถานศึกษานั้น ๆ บนพื้นฐานของความเป็นจริง โดยการเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายจัดการสถานศึกษาตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการพัฒนาองค์กรอย่างสร้างสรรค์เพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศอย่างมีคุณภาพ

พิมพ์ศนิตา จึงสุทธิวงษ์ (2563, หน้า 43) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การมองเห็นภาพอนาคตที่ต้องการให้เป็นอย่างชัดเจน การมองการณ์ไกลมีการวางแผนและมีการสร้างกระบวนทัศน์ในการทำงาน

สรายุทธ สิมมาจันทร์ (2563, หน้า 14) ได้กล่าวว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมการเพื่อให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

พิทักษ์ พันธุวาปี (2562, หน้า 43) ได้กล่าวว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง การสร้างภาพในอนาคตขององค์กร ซึ่งจะเป็นเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนาที่ต้องการให้เกิดขึ้น โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอย่างเป็นระบบรอบด้าน เกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้อย่างครบถ้วนรอบด้าน ซึ่งภาพนั้นมีความเป็นไปได้ท้าทายสามารถมองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจน

ทินกร บัวชู (2562) ได้กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์สามารถ แลกเปลี่ยนถ่ายถอดวิสัยทัศน์ หรือความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงองค์กรด้วยการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลและประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อยกระดับความเป็นเลิศขององค์กร การเข้าใจกลยุทธ์ที่สนับสนุนเป้าหมายจะเป็นการเพิ่มโอกาสในการแข่งขันขององค์กรด้วยนวัตกรรมดิจิทัล

สใบแพร เพียรชนะ (2562, หน้า 49) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถของผู้นำในการมองการณ์ไกลหรือสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีการกำหนดจุดมุ่งหมายปลายทางที่ชัดเจนและมีความเป็นไปได้

อัยรีน สมาแอ (2562, หน้า 41) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์เพื่อนำมากำหนดภาพอนาคตของสถานศึกษาว่าต้องการก้าวหน้าไปในทิศทางใด มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหา จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรคของสถานศึกษาเพื่อกำหนดเป็นวิสัยทัศน์โดยมีความสอดคล้องกับเป้าหมายและค่านิยมหลักของสถานศึกษา อยู่เป็นพื้นฐานความเป็นจริงผู้บริหารเปิดโอกาสรับฟังให้

ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมแสดงความคิดเห็นแล้วจึงหาข้อยุติกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยวิสัยทัศน์นั้นต้องสั้นกระชับมีพลังมีความน่าสนใจท้าทายความรู้ความสามารถของคณะครู มีการจัดทำวิสัยทัศน์ที่เป็นลายลักษณ์อักษร มียุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่อนาคตกระตุ้นให้ครูเกิดความฝันแรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานเพื่อให้หน่วยงานของตนเองมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการมองภาพอนาคตของสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ โดยมีการร่วมกันกับคณะครูในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรคของสถานศึกษาสามารถนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน ให้ความสำคัญกับงานวิชาการของนักเรียนโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์เพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศอย่างมีคุณภาพ

2.3.2.2. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

Krug (1992, p.53) ได้กล่าวถึง การจัดการหลักสูตรและการสอน คือ การสอนจัดว่าเป็นบริการเบื้องต้นของโรงเรียน ดังนั้นอย่างน้อยผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องทราบถึงขอบข่ายรายวิชาที่เปิดสอนรวมถึงความรู้ที่จำเป็นในการสอนอีกด้วย การมีพื้นความรู้ที่กว้างของผู้บริหารถือได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารควรจะสามารถให้ข้อมูลและทิศทางแก่ครูเกี่ยวกับวิธีการสอน และผู้บริหารควรใส่ใจและส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรอย่างจริงจังในทำนองเดียวกัน

Hallinger and Murphy (1985, pp.221-224) กล่าวถึง การจัดการหลักสูตรและการสอนเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่งเสริมและสนับสนุนการสอนของครู การเรียนของนักเรียนและการประสานการจัดการเรียนการสอนจำแนกเป็น 3 ด้าน คือ 1) การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน 2) การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร 3) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

Ubben and Hughes (1987, pp. 97-99) กล่าวถึง การจัดการหลักสูตรและการสอน เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

Van and Kruger (2003, p. 247) กล่าวถึง การจัดการหลักสูตรและการสอน เป็นภาระงานของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ (2565, หน้า 6) ได้กล่าวว่า การจัดการหลักสูตรและการสอนหมายถึง การวางแผนการจัดหลักสูตรการเรียนและการสอนในทุกระดับชั้น โดยการวางแผนวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมการกำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และดัชนีชี้วัดคุณภาพของแต่ละกลุ่มสาระ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมให้ความรู้ครูในเรื่องการจัดทำ

หลักสูตรสถานศึกษา ให้ครูมีเทคนิควิธีการสอนที่น่าสนใจ ส่งเสริมให้ครูจัดทำและใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาของหลักสูตร มีการประเมินหลักสูตรก่อนและหลังการใช้หลักสูตร มีกระบวนการปรับปรุงและพัฒนาหลัก สูตรให้ดีขึ้นหลังจากได้รับการประเมิน แนะนำครูในการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อการจัด การเรียนการสอนในระดับห้องเรียนให้เกิดประสิทธิภาและประสิทธิผลสูงสุด

อับดุลรอห์มัน มะมิง (2564, หน้า 6-7) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนหมายถึง บทบาทและความรับผิดชอบของผู้บริหารในการวางแผน จัดทำ ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมประชุม อบรมและสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประกอบการตัดสินใจในการปรับปรุงและนำไปใช้หลักสูตร สนับสนุนงบประมาณ ให้คำแนะนำในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการนิเทศและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรที่มีอยู่ให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

พนธกานต์ นุฤทธิ์มนตรี (2564) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี หมายถึง กระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนยุคดิจิทัล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการประเมินหลักสูตร เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารจัดการ

สรายุทธ สิมมาจันทร์ (2563, หน้า 14) ได้กล่าวว่า การจัดการหลักสูตรและการสอน หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น และให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและชุมชน ทำให้เกิดผลดีแก่ผู้เรียนโดยสามารถที่จะนำมาใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด

ธนิต รัตนศักดิ์ดา (2565, หน้า 6) กล่าวว่า การจัดการหลักสูตรและการสอน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและดัชนีชี้วัดคุณภาพ กำหนดเวลาเรียน กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล ออกแบบการสอนของแต่ละกลุ่มสาระเป็นการดูแลส่งเสริมและสนับสนุนการสอนของครู ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตร การจัดทำเอกสาร สื่อการเรียนการสอนประกอบหลักสูตร การประเมินหลักสูตร การพัฒนาปรับปรุง หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอนในระดับห้องเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและการวัดและประเมินผลนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องทราบถึงขอบข่ายรายวิชาที่เปิดสอนรวมถึงความรู้ที่จำเป็นในการสอนด้วย

ศิริพงษ์ กลั่นไพบูลย์ (2564) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรและการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนวิชาการ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการ เรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การ

ออกแบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล การกำกับ ติดตาม การนิเทศ การวัดและประเมินผล และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการประชุมวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมโลกในยุคศตวรรษที่ 21 ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน ส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรไปใช้และมีการประเมินหลักสูตร จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารจัดการ

2.3.2.3. ด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

Ubben & Hughes (1987, หน้า 97-99) ได้ให้ความหมายด้านการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า เป็นการทำงานตามเวลาที่กำหนดโดยมุ่งด้านวิชาการเป็นหลักการการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่งเสริมและสนับสนุนของครู การเรียนของนักเรียนและการประสานงานการจัดการเรียนการสอน

Krug (1992, หน้า 53) กล่าวถึง การส่งเสริมบรรยากาศทางการเรียนการสอนเมื่อบรรยากาศโรงเรียนดีแสดงถึงคุณค่าของการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมให้บรรลุผลสำเร็จ จึงทำให้ไม่เป็นการยากที่จะเรียนรู้ ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบการสร้างบรรยากาศทางการศึกษาในทุกระดับ และบรรยากาศนี้จะช่วยดึงพลังของนักเรียนและครูออกมา โดยมีหลายวิธีที่จะทำให้เกิดได้ เช่น การจัดให้มีความปลอดภัยและเป็นระเบียบ จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนเป็นสำคัญและให้เข้าใจว่าสิ่งที่ดีที่สุด คือ การที่แต่ละคนทำส่วนของตนอย่างดีที่สุดเพราะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคาดหวังกับนักเรียนสูง

กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ (2565, หน้า 7) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ให้เกิดความสะดวกเอื้ออำนวยต่อครูและนักเรียน เกิดความปลอดภัยในการเรียนรู้ มีสิ่งจูงใจให้นักเรียนเกิดการอยากเรียนรู้ ตกแต่งห้องเรียนและสถานที่ภายในโรงเรียนที่สวยงามเป็นระเบียบ มีสื่อการเรียนรู้ที่เพียงพอและทันสมัยการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาให้กับนักเรียน มีการดูแลเอาใจใส่ครู บุคลากร และนักเรียนอย่างใกล้ชิด ส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

สรายุทธ สิมมาจันทร์ (2563, หน้า 14) ได้กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้หมายถึง การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างความสนใจใฝ่รู้ใฝ่ศึกษา ตลอดจนช่วยสร้างเสริมความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน

ปิยพร บุญใบ (2563, หน้า 16) ได้กล่าวว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้สำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น จัดโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในชุมชนที่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน มีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา และมีการสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

นิตนิภา เสนาฤทธิ์ (2560, หน้า 9) ได้กล่าวว่า การพัฒนาสื่อการเรียนรู้คือบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดนโยบายกระตุ้นการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย ส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมครูให้มีการใช้สื่อผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพ เป็นต้น

เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ (2560, หน้า 7-8) กล่าวถึง การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดบรรยากาศของโรงเรียน เป็นบรรยากาศที่แสดงว่าเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และเป็นบรรยากาศที่ส่งเสริมให้บรรลุผลสำเร็จ มีการสร้างบรรยากาศการศึกษาทุกระดับและเป็นบรรยากาศที่จะช่วยดึงพลังงานของนักเรียนและครูออกมา และมีการจัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย และเป็นระเบียบ การจัดกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และมีการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู

พนธกานต์ นุฤทธิ์มนตรี (2564) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง ทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ความรู้เกี่ยวกับแพลตฟอร์ม (Platform) และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สามารถใช้ในการพัฒนาทักษะดิจิทัลในองค์กร ใช้เครื่องมือทางดิจิทัล มีกลยุทธ์การตัดสินใจแบบดิจิทัลเพื่อการพัฒนาตนเองและพัฒนาสถานศึกษาให้ทันยุคดิจิทัล

นฤมล คูหาแก้ว (2563 หน้า 6) ได้กล่าวว่า ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยี มีการปฏิบัติงานผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการนำนวัตกรรมและข้อมูลจากเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการตัดสินใจ มีการบริหารงานผ่านระบบ Internet รับส่งข่าวสารทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีการนำเสนอข่าวสารทาง Website ของสถานศึกษา มีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ นำเสนอผลงานในรูปของ Power point มีการส่งเสริมให้ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการจัดการเรียนการสอนและมีห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ไว้บริการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ธนิต รัตนศักดิ์ดา (2565, หน้า 7) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่จัดสรรทรัพยากรให้กับครูหรือนักเรียนเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน การจัดสิ่งแวดล้อม

ในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การจัดห้องสมุดและแหล่งค้นคว้าหาความรู้ให้สะดวกต่อการใช้งานและมีจำนวนเพียงพอ การจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาให้กับนักเรียนมีความปลอดภัยและเป็นระเบียบ มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ครูและบุคลากร มีการดูแลเอาใจใส่ครู บุคลากร และนักเรียนอย่างใกล้ชิด ส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพและเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ สนับสนุนให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ริเริ่มให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดระบบและเผยแพร่ความรู้ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอินเทอร์เน็ตให้บริการสำหรับค้นคว้าข้อมูลที่สะดวกรวดเร็วและมีแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมให้บริการ สร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

2.3.2.4. ด้านการสื่อสาร

ศิริพงษ์ กลั่นไพบูลย์ (2564) ได้กล่าวว่า ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง ทักษะการสื่อสาร การโน้มน้าว การจูงใจกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถกระตุ้นการตัดสินใจร่วมกันในงานวิชาการ

พนธกานต์ นุฤทธิ์มนตรี (2564) ได้กล่าวว่า ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง ทักษะการสื่อสาร การโน้มน้าว การจูงให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสารกับบุคลากรภายในสถานศึกษาเพื่อกระตุ้นการตัดสินใจร่วมกันในงานวิชาการ และใช้การสื่อสารด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลายและเทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารกับองค์กรภายในและระหว่างองค์กร เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนางานวิชาการ

ภูรีรัตน์ สุกใส (2564, หน้า 7) ได้กล่าวว่า การสื่อสารเชิงดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจร่วมกัน ระหว่างครู นักเรียน ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อให้ การสื่อสารและการดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ชูชาติ พุทธลา (2561 , หน้า 7) ได้กล่าวว่า การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การนำเอาข้อมูล ข่าวสารจากบุคคล หรือองค์กรใด ๆ ไปสู่อีกคนเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดเห็น เจตคติ และค่านิยม ตลอดจน บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง ดังนั้น หัวใจสำคัญของการ ประชาสัมพันธ์จึงหนีไม่พ้นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องระหว่างองค์กรกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

Sheninger (2019, หน้า 78) ได้กล่าวว่า การสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครู ผู้เรียนหรือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเวลาจริงผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย และไม่เป็นการสื่อสารทางเดียวหรือสองทาง โดยสามารถประชาสัมพันธ์หรือรายงานการดำเนินงานต่างๆ ผ่านทางช่องทางในการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ เป็นต้น ซึ่งเป็นการสื่อสารกับสาธารณชน ด้วย กลยุทธ์การดำเนินงานที่เรียบง่าย ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคล ที่เกี่ยวข้อง และตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในยุคดิจิทัลได้อย่างทันทีทันใด

ชุติรัตน์ กาญจนธนชัย (2562, หน้า 16) ได้กล่าวว่า การสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีความรู้ความสามารถในการสื่อสารในรูปแบบวัจนภาษา และอวัจนภาษามีความสามารถในการใช้ทักษะฟัง พูด อ่านเขียน เพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสื่อสารจูงใจ ผู้อื่นให้ทำงาน ด้วยทักษะการสื่อสารอย่างชัดเจนเข้าใจง่าย มีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสารของสมาชิกในองค์การ ก่อให้เกิดประโยชร์ในการบริหารองค์การ อย่างมีประสิทธิผล

สุชญา โกมลวานิช (2563, หน้า 5) ได้กล่าวว่า การสื่อสารดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และการสร้างเครือข่าย โดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสื่อสารกับนักเรียน ครู บุคลากรและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดาวรุวรรณ ถวิลการ (2564, หน้า 180) ได้กล่าวว่า การสื่อสารด้วยดิจิทัล (Digital Communication) เป็นการปฏิบัติงานเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเกิดการสื่อสารอย่างทั่วถึงโดยใช้เครือข่ายที่ทันสมัยทั้งเครือข่ายภายในและภายนอก ในการผสมผสานช่องทางการสื่อสารหลายๆ ทางเพื่อสื่อเนื้อหาเกี่ยวกับองค์กรให้เกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพของสถานศึกษาไปในทิศทางและจุดมุ่งหมายเดียวกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสาร สามารถจูงใจให้ผู้อื่นทำงานด้วยทักษะการสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจง่าย ก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว สามารถประชาสัมพันธ์และรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น ซึ่งเป็นการสื่อสารกับสาธารณชนด้วยกลยุทธ์การดำเนินงานที่รวดเร็ว

2.3.2.5. ด้านความร่วมมือ

Sandmann (1995) ได้กล่าวว่า ความร่วมมือ (collaboration) เป็นลักษณะสำคัญของทฤษฎีภาวะผู้นำในปัจจุบันที่เน้นความมีส่วนร่วมมากกว่าการสั่งการหรือการควบคุม เป็นทักษะที่

ต้องการความฉลาดทางอารมณ์และความฉลาดทางวัฒนธรรม เพิ่มเติมจากความฉลาดในกระบวนการคิด

Toastmaster (1998) ได้กล่าวว่า การนำร่วมกัน (leading together) หมายถึง ทุกคนต่างมีบทบาทและความรับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการและการปฏิบัติของกลุ่ม สร้างความไว้วางใจซึ่งเป็นหัวใจสำคัญให้เกิดขึ้นด้วยการสื่อสารที่เปิดเผยและอย่างจริงใจ ทุกคนต่างมีบทบาทในการเป็นต้นแบบการสร้างแรงบันดาลใจ การสอน การมอบหมายงานและการบริการซึ่งกันและกัน

George (2010) ได้กล่าวว่า ความร่วมมือ (collaborating) หมายถึง องค์กรในปัจจุบันมีความซับซ้อนเกินไปที่จะแก้ปัญหาได้ด้วยบุคคลหรือองค์กรแบบเดี่ยวจะต้องอาศัยหลักความร่วมมือระหว่างองค์กรกับลูกค้า คู่ค้าและแม้แต่คู่แข่งขัน ผู้นำจะต้องส่งเสริมวิญญาณความร่วมมือขจัดการเมืองภายในส่งเสริมความร่วมมือภายใน

David Straus (2002 p. 18) นิยามคำว่า ความร่วมมือ หมายถึง กระบวนการที่ประชาชนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มองค์การ ชุมชนเพื่อวางแผนสร้างสรรค์แก้ปัญหาและตัดสินใจร่วมกัน

Russ Linden (2002 p. 9) ได้กำหนดความหมายของ ความร่วมมือ ว่าตามรากศัพท์หมายถึงการร่วมแรง (Co-labor) ร่วมพยายามและร่วมเป็นเจ้าของผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นโดยความร่วมมือนี้เกิดขึ้นเมื่อบุคคลจากต่างองค์การ (หรือต่างหน่วยภายในองค์การเดียวกัน) ได้ร่วมกันดำเนินการบางสิ่งซึ่งต้องใช้ทรัพยากรและการตัดสินใจร่วมกัน รวมถึงร่วมเป็นเจ้าของผลผลิตหรือบริการสุดท้ายที่เกิดขึ้น

Ann Marie Thomson และคณะ (2006 pp. 21-22) ให้ความหมายของความร่วมมือว่าหมายถึงความร่วมมือเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์การทั้งความสัมพันธ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการโดยการเจรจาการทำความตกลงการบริหารข้อตกลงร่วมกัน

นฤมล แก้วคูหา (2563 หน้า 7) ได้กล่าวว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ผู้บริหารมีการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน แก้ไขปัญหาโดยไม่อคติยึดหลักการประนีประนอม มีการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มอบหมายงานอย่างเสมอภาคใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

พัชรินทร์ พูลสวัสดิ์ (2558 หน้า 6) กล่าวว่า การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team learning) หมายถึง การที่สถานศึกษาได้ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพัฒนาความรู้ตลอดจนการถ่ายทอดความรู้ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน โดยลดลักษณะที่ก่อให้เกิดอิทธิพลครอบงำแนวคิดของบุคคลอื่นออกไป และกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายอย่างกว้างขวางภายในทีม

ศิริลักษณ์ มีจันโท (2560 หน้า 46) กล่าวว่า ด้านการเรียนรู้เป็นทีม หมายถึง บุคคลในองค์กรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่มี

ความกล้าแสดงออกในการขอคำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะ มีการยอมรับนับถือกันของบุคคลในองค์กร บุคคลในองค์กรมีความรับผิดชอบในการทำงาน และสามารถทำงานได้บรรลุเป้าหมาย มีความรู้รักสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวในทีมเพื่อความสำเร็จร่วมกัน

เปรมศิริ เนื้อเย็น (2560 หน้า 7) กล่าวว่า การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team Learning) หมายถึง การเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรในองค์กรในลักษณะกลุ่มงานหรือทีมงานเพื่อให้มีการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ได้พัฒนาตนเองตามขีดความสามารถเพื่อสร้างสรรค์ผลงานร่วมกัน รวมทั้งรวมพลังกันแก้ปัญหาและขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการทำงานร่วมกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความร่วมมือ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมมากกว่าการสั่งการหรือการควบคุมในการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม มีการร่วมกันกับคณะครูในการถ่ายทอดความรู้และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน มีการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานและมอบหมายงานที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของครู

2.3.2.6. ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์

นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความหมายของการมีความคิดสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

อรรถชัย แนวเงินดี (2563) ได้กล่าวว่า การมีจิตนาการ หมายถึง ผู้นำควรมีความเชื่อความศรัทธาความคาดหวัง ซึ่งก่อให้เกิดมโนภาพในจิตใจที่สำคัญต้องมีความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่ดำเนินการมีความเป็นไปได้ที่จะดำเนินการได้สำเร็จ มีการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และแปลกใหม่ ผู้นำจะต้องมีจินตนาการว่ากระบวนการทำงานแบบใดที่ดีต่อองค์กรหรือไม่ดีต่อองค์กร ดังนั้นผู้นำจึงต้องมีจินตนาการเพื่อที่จะสามารถพิจารณาถึงปัญหาและค้นหาแนวทางการพัฒนาแก่องค์กรได้

อิบตีซาม เจะหะ (2564 หน้า 7) ได้กล่าวว่า ด้านจินตนาการ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ มีสติปัญญาที่เฉลียวฉลาดคิดได้หลายแง่มุม มีความรอบรู้ กล้าคิด กล้าฝัน กล้าทำในสิ่งใหม่ ๆ มองโลกในแง่ดี รู้จักนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาคิดสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดประโยชน์ มีเจตคติที่ดีในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นที่ปรึกษาให้กับบุคลากรได้ดี และสามารถวิเคราะห์หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

พัฒนวงศ์ ดอกไม้ (2560 หน้า 34) ได้กล่าวถึง ความหมายของจินตนาการว่าเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีกระบวนการคิดที่เปิดกว้างต่อการรับสิ่งใหม่ ๆ เป็นจุดกำเนิดของความคิดสร้างสรรค์ที่ทำให้เกิดความคิด แนวทางหรือการกระทำสิ่งใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคย

ขวัญฤทัย ภู่สาระ (2562 หน้า 29) ได้กล่าวถึงความหมายของจินตนาการว่าเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการคิดค้นหาและหาคำตอบได้อย่างอิสระ ทั้งนี้ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคย โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการปรับตัวตามสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปได้ และพร้อมที่จะยอมรับผลต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขวิธีการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมขององค์กรเปิดโอกาสและยอมรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่เห็นต่างของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการมีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานด้วยวิธีการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย

สใบแพร สัพโส (2562 หน้า 42) ได้กล่าวถึงความหมายของการจินตนาการว่าเป็นการ คิดการสร้างภาพในสมองซึ่งภาพเหล่านั้นว่าเป็นสิ่งที่ไม่เคยพบเห็นหรืออาจจะเกิดขึ้นมาก่อนก็ได้ เป็นการคาดการณ์ว่าสิ่งนั้นเป็นอย่างไร ซึ่งเป็นการคิดใหม่ ๆ ในสิ่งที่จะนำไปสู่รู้จักการสร้างสรรค์ผลงานสู่การเป็นนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหาใหม่ ๆ

สุธิกานต์ บริเอก (2564 หน้า 19) ได้กล่าวถึง การมีความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกโดยมีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้กระตุ้นให้บุคคลอื่นมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถคิดได้หลายแง่หลายมุม ซึ่งจะนำทางไปสู่กระบวนการคิดในสิ่งที่แปลกใหม่อันจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ สร้างสรรค์

จินตนา ดีดวงพันธ (2565 หน้า 11) ได้กล่าวว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดหลายทิศทางที่นำไปสู่กระบวนการคิด ในสิ่งที่แปลกใหม่ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์และเป็นประโยชนต่อส่วนรวมองค์กรหรือสังคม โดยอาศัยความยืดหยุ่นในการคิดและการบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิม

ศิริวรรณ คำภูเงิน (2561 หน้า 5) ได้ให้ความหมายของคำว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดหลายทิศทางที่นำไปสู่กระบวนการคิดในสิ่งที่แปลกใหม่อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมองค์กรหรือสังคมเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอาศัยการบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิม

สใบแพร เพียรชนะ (2562 หน้า 35) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดที่แตกต่างจากการคิดธรรมดาหรือแนวคิดทีมีแบบแผนอยู่แล้วเป็นสิ่งที่แปลกใหม่และเป็นแนวทางที่สามารถเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นได้

อัยรีน สมาแอ (2562 หน้า 46) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการคิดหลายทิศทางที่นำไปสู่กระบวนการคิดในสิ่งที่แปลกใหม่มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ ทักษะและประสบการณ์ สามารถกระตุ้นจุด

ประกายจินตนาการให้ครูปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์โดยการมอบหมายงานที่ท้าทาย ให้ความเป็นอิสระทางความคิดส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ

Claxton and Lucas (2004 p. 15 อ้างถึงใน จินตนา ดีดวงพันธ 2565 หน้า 51) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความฉลาดหลักแหลมของบุคคลในการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในการเป็นคนฉลาดหลักแหลมนั้นเราต้องมีแนวคิดใหม่เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้เพื่อแก้ปัญหาและดำรงชีวิตให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

จินตนา ดีดวงพันธ (2565 หน้า 54) ลักษณะของการมีความคิดสร้างสรรค์ คือ การเป็นบุคคลที่มีแนวคิดใหม่ชอบคนหาทางเลือกใหม่ เป็นผู้ที่มีจิตใจเปิดกว้างสำหรับการเรียนรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ใช้ความคิดในลักษณะที่เป็นสัญลักษณ์หรือในลักษณะของนามธรรม ชอบที่จะทำงานที่มีลักษณะยุ่งยากซับซ้อน มีพลังงานในการทำงานสูงเป็นผู้ที่มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่มีความวิตกกังวลต่อสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น มีความสามารถเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กันได้ในลักษณะที่บุคคลทั่วไปคาดคิดไม่ถึงและมีความเฉียบแหลมฉับไวทางด้านการใช้ความคิด

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นผู้มีความรอบรู้ กล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ ๆ รู้จักนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาคิดสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดประโยชน์ มีการบูรณาการความรู้ทักษะและประสบการณ์จุดประกายให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหาใหม่ ๆ มีเจตคติที่ดีในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีการมอบหมายงานที่ท้าทายให้ความเป็นอิสระทางความคิดส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ

2.4. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

2.4.1. สภาพทั่วไป

2.4.1.1. ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ตั้งอยู่เลขที่ 256 หมู่ที่ 3 บ้านโนนสว่าง ตำบลศรีสงคราม อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย มีเขตพื้นที่บริการครอบคลุมพื้นที่ 6 อำเภอ คือ อำเภอวังสะพุง อำเภอฎหลวง อำเภอภูกระดึง อำเภอเอราวัณ อำเภอหนองหิน และอำเภอผาขาว มีพื้นที่ติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมืองเลย และอำเภอนาด้วง จังหวัดเลย

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอนาวัง และอำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย และอำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

2.4.2. ภารกิจและอำนาจหน้าที่

2.4.2.1. วิสัยทัศน์

"สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เป็นองค์กรชั้นนำต้นแบบพร้อมให้บริการผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานสากลในศตวรรษที่ 21 บนพื้นฐานความเป็นไทย"

2.4.2.2. พันธกิจ *ประกอบด้วย*

1. ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน แล่ะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology)

2. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองคุณภาพผู้เรียน

3. พัฒนาสถานศึกษาและระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความปลอดภัยและจัดการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ และพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพิ่มโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

4. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานในสังกัดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.4.2.3. อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ดังนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.4.3. ทิศทางการพัฒนาการศึกษา

เป้าประสงค์ของการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ประกอบด้วย

1. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย

2. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคมีคุณภาพตามมาตรฐานสอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

3. เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคาม 9 รูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่างๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ ฝุ่น

PM 2.5 การค้ามนุษย์ การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ และรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู

6. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

2.5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1. งานวิจัยในประเทศ

ธนพัฒน์ ลิ้มไพบูลย์ (2564) ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี และเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 331 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวและทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลงรองลงมาคือ ด้านการสื่อสาร และด้านความยืดหยุ่น ด้านความร่วมมือและด้านจินตนาการและนวัตกรรม 2. การ

เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามขนาดสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

พิทักษ์ พันธุวาปี (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำนวน 346 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การสร้างเครือข่ายความร่วมมือการทำงาน การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสำหรับผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันโดยสถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างกับขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษในด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการทำงาน และสถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างจากขนาดใหญ่ ด้านการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิศวะ ผลกอง (2562) ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และการเข้าร่วมโครงการของโรงเรียน 2) ศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 56 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 91 คน และครูซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระหลัก 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 181 คน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ได้จากจำนวนตามตารางการกำหนดขนาดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่

และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย จำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) มีการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ่ และการวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดและแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดการบูรณาการมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านการสร้างครือข่ายการเรียนรู้ ส่วนด้านการปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดซึ่งอยู่ในระดับมาก ผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การสื่อสารและเทคโนโลยี มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ มีทักษะการบริหารงานวิชาการสามารถนำองค์กรให้มีความสามัคคีในการปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดี มีความรอบรู้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นำประสบการณ์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ มีการมอบหมายงานวิชาการตามความสามารถความถนัด มีความเหมาะสมกับบุคคล กล้าคิด กล้าทำ กล้านำ เสียสละและมีความทุ่มเทต่อการเป็นผู้นำทางวิชาการในศตวรรษ ที่ 21 2) ผลการเปรียบเทียบการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ผลการเปรียบเทียบการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานผลการเปรียบเทียบการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนกตามการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลและโรงเรียนทั่วไป พบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

นฤมล คูหาแก้ว (2563) ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ทำงาน 3) จัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกบาสระแก้ว เขต 2 ปีการศึกษา 2562 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 308 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 คน เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 และเครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน การทดสอบค่าที การพิจารณาความแปรปรวนทางเดียวและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามสถานภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและจำแนกตามประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ 2) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ 4) ด้านชักนำจูงใจ โน้มน้าวใจ 5) ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์ ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปรับพฤติกรรมและพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ดี เป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังกับบัญชาและนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จด้วยการสร้างและพัฒนาภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นในตัวผู้บริหาร

สรายุทธ สิมมาจันทร์ (2563) ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 318 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบใช้สัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 98 คน และครูผู้สอนจำนวน 220 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 2 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่น .93 ด้านที่ 2 ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่น .97 และแบบสัมภาษณ์การหาแนวทางพัฒนาสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ t-test, One-Way ANOVA, ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเฟียร์สัน (Pearson's product -moment correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณแต่ละขั้น (Stepwise multiple regression analysis) ผลการวิจัย พบว่า

1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

3)ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4)ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำชาริกตารของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาครู ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดการหลักสูตรและการสอน และการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน ร้อยละ 41.10 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ +.23991

7) ภาวะผู้ทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ที่ควรได้รับการพัฒนา จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ ควรจะมีการเข้าร่วมสัมมนา อบรม ศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จทางการบริหารการศึกษา 2) ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอนควรจะปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทในชุมชน 3) ด้านการพัฒนาครูผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเองและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ควรจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและนักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

ฐิตาพร ตันเจริญรัตน์ (2563) ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 2) ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 8 กลุ่มตัวอย่าง คือสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 48 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการจำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 1 คน และครูจำนวน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 192 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี่และทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของซิมมอนส์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ การประสานงานด้านการใช้หลักสูตรการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การจัดให้มีสิ่งจูงใจกับครู การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การพัฒนาและสร้างมาตรฐานวิชาการ การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การคุ้มครองเวลาในการสอน และการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน 2. ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การบริหารห้องเรียน การพัฒนาวิชาชีพ ความร่วมมือ การคิดเชิงวิพากษ์ ทักษะทางเทคโนโลยี การทำให้บทเรียนมีความสอดคล้องกับชีวิตจริงและความเป็นสากล 3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกัน

เกตุสุดา กิ้งการจร (2560) ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุ ประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี 2) เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี จำแนกตามขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้ตอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอนและด้านการจัดให้มีสิ่งเสริมสภาพการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำ

ที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนและด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5.2. งานวิจัยต่างประเทศ

Zubair Ahmad Khan. (2018) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการสร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการในการศึกษาในโรงเรียน ผลการศึกษาทำให้ทราบว่าความเป็นผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การให้เกียรติและการพัฒนาผ่านกรอบทฤษฎีการสะท้อนการสนทนาการสอบถามการแลกเปลี่ยนเฉพาะทางและการวางแผนการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษาชั้นนำสถาบันสนับสนุนระบบบุคลากร หน้าที่ความเป็นผู้นำในโรงเรียนสามารถดำเนินการได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับผู้นำแต่ละคนบริบทและลักษณะของเป้าหมายที่ดำเนินการ ความเป็นผู้นำทางวิชาการครอบคลุมการเรียนการสอนนอกเหนือจากสมุดบันทึกและตำราเรียนและยังมีการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนทุกคนเพื่อให้แน่ใจว่ามีอยู่ครบถ้วน อีกทั้งในฐานะผู้นำในระดับสูงสุดในด้านวิชาการการจัดการและการบริหารเราคาดหวังว่าจะกระตุ้นและกระตุ้นให้ครูค้นพบวิธีการปรับปรุงประสิทธิภาพและบรรยากาศและตรวจสอบให้แน่ใจว่านักเรียนและครูมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ

Yasser F. Hendawy Al – Mahdy. (2018) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินการมีส่วนร่วมของภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิภาพของครูโดยรวมต่อความมุ่งมั่นของครูในโอมาน จากการศึกษาทำให้ทราบว่าความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการและความมุ่งมั่นของครูเป็นสื่อกลางบางส่วนเป็นประสิทธิผลที่ส่งต่อสถานศึกษาผลกระทบที่ชัดเจนที่สุดของความเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการหลักผ่านประสิทธิภาพของครูโดยรวมคือการไม่สามารถประสานงานสื่อสารภายในองค์กรได้ ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ แต่อย่างไรก็ตาม ภาวะผู้นำทางวิชาการก็สามารถทำให้สถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่มีการทำงานแบบไม่วางแผนกับมีการทำงานที่วางแผนครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

Karbula. (2009) ได้ทำการศึกษาวิจัยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำทางวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อสังเกตการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาทำความเข้าใจในบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนซึ่งได้สำรวจจากการสังเกตและสัมภาษณ์จากกิจวัตรประจำวันของผู้บริหารสถานศึกษาและการใช้ภาวะผู้นำในการตอบสนองต่อสถานการณ์ที่ผู้บริหารได้ประสบอยู่ในเวลานั้น จึงได้นำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้

สังเกตหรือพบเห็นมาจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร การรวบรวมข้อสังเกตได้อธิบายและยกตัวอย่าง การตัดสินใจของผู้บริหารที่เกี่ยวของกับภาวะผู้นำทางวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ความเชื่อหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ เสริมสร้างเกียรติยศ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ความมีน้ำใจ ความสุจริตและจริยธรรมสวนบุคคล ตลอดจนการดูแลเอาใจใส่นักเรียนและสมาชิกของโรงเรียน ซึ่งถือเป็นหลักสำคัญของพฤติกรรมและการตัดสินใจทั้งหมดในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีผลโดยตรงต่อภาวะผู้นำทางวิชาการและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

Bottoms. (2003) ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีศักยภาพสูงสำหรับบริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้บริหารงานที่มีประสิทธิภาพสูงมีพรสวรรค์ในการเป็นผู้นำ เข้าใจงานทั้งหมดของโรงเรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน รู้วิธีการทำงานร่วมกับคณะครูและบุคลากรของโรงเรียนเพื่อนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ ให้การสนับสนุน ส่งสริมครูให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิผล ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

Fair. (2001) ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผล พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย 1) เป็นผู้มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน 2) สร้างบรรยากาศที่ดีในการบริหารจัดการการศึกษาในโรงเรียน 3) เป็นผู้นำชุมชนในด้านวัฒนธรรม 4) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 5 บริหารงานแบบมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด 6 มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การบริหารหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7) พัฒนาบุคลากรตามความต้องการของแต่ละบุคคล

มหามกุฏราชวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 และเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การสร้างเครื่องมือ

3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.5 การเก็บรวมรวมข้อมูล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 1,261 คน จากโรงเรียน 152 แห่ง จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร จำนวน 137 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,124 คน (Big Data, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 295 คน จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร จำนวน 32 คน ครูผู้สอน จำนวน 263 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Proportional stratified random sampling) ตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม

เล็ก	66	286	352	16	67	**83**
กลาง	64	733	797	15	171	**186**
ใหญ่	7	105	112	2	24	**26**
รวม	**137**	**1,124**	**1,261**	**32**	**263**	**295**

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดสถานศึกษา

3.1.2. **กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ**

โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากทั้ง 3 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 6 ท่าน ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 2 คน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี และมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาเอก

2. กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 2 คน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการบริหารไม่ต่ำกว่า 10 ปี

3. กลุ่มครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 2 คน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี

3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิชัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือทั้ง 2 ประเภท ดังนี้

3.2.1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผู้วิจัยได้ใช้

การสังเคราะห์องค์ประกอบจากนักวิชาการและนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศได้องค์ประกอบเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวและข้อคำถามได้ 6 ด้าน ประกอบด้วย

1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ จำนวน 5 ข้อ
2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ
3) ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ
4) ด้านการสื่อสาร จำนวน 4 ข้อ
5) ด้านความร่วมมือ จำนวน 4 ข้อ
6) ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 5 ข้อ

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์วัดระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับ 1 ความคิดเห็นน้อยที่สุด หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยครั้งมากหรือไม่มีการปฏิบัติ
ระดับ 2 ความคิดเห็นน้อย หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยครั้ง
ระดับ 3 ความคิดเห็นปานกลาง หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง
ระดับ 4 ความคิดเห็นมาก หมายถึง มีการปฏิบัติค่อนข้างบ่อย
ระดับ 5 ความคิดเห็นมากที่สุด หมายถึง มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

3.2.2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ใช้สำหรับผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการกำหนดกรอบการสัมภาษณ์จากคำนิยามศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ ชื่อ – สกุล เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบันและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

3.3. การสร้างเครื่องมือ

3.3.1 การสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาแนวคิดในการวิจัยจากทฤษฎี งานวิจัย บทความ และวารสารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และคุณลักษณะผู้นำในศตวรรษที่ 21 เพื่อรวบรวมและสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาและสร้างเป็นข้อคำถามโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

3. ร่างข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ใน 6 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์

2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

3) ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

4) ด้านการสื่อสาร

5) ด้านความร่วมมือ

6) ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์

4. นำร่างข้อคำถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้ครอบคลุมประเด็นของคำถามตามนิยามศัพท์เฉพาะ

5. นำร่างข้อคำถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

3.3.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์

1. ผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 มาเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยรวม และนำด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมมาร่างเป็นข้อคำถาม โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย และกำหนดกรอบการสัมภาษณ์จากคำนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ ชื่อ – สกุล เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบันและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ใน 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

2) ด้านการสื่อสาร

3) ด้านความร่วมมือ

2. นำร่างข้อคำถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบข้อบกพร่อง ต่าง ๆ ให้ครอบคลุมประเด็นของคำถามตามนิยามศัพท์เฉพาะ

3.4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพของแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.4.1 หาความตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจจากอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

3.4.2 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษางานค้นคว้าอิสระตรวจสอบแบบสอบถาม

3.4.3 หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) เพื่อตรวจสอบวิเคราะห์หาความเที่ยงกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลองจำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α-Coefficient) ของ Cronbach (1990) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ 0.851

3.4.4 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีดังนี้

1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.844 - 0.863 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.890

2. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.885 - 0.894 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.886

3. ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.882 - 0.888 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.882

4. ด้านการสื่อสาร มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.890 - 0.883 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.884

5. ด้านความร่วมมือ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.883 - 0.893 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.885

6. ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.891 – 0. .896 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.890

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ การรวบรวมแบบสอบถาม

1.1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากทางมหาวิทยาลัยเสนอถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิจัยเชิงปริมาณ

1.2. ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่านบริการของ Google Form ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการจัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ขอเก็บข้อมูลพร้อมกับ QR Code แบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาเก็บข้อมูล

1.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป จำนวน 295 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การรวบรวมแบบสัมภาษณ์

2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากทางมหาวิทยาลัยเพื่อขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และครูผู้สอนจำนวน 2 คน

2.2 ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และครูผู้สอนจำนวน 2 คน และสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

3.6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเคอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.6.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (percentage)

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตฐาน (standard deviation หรือ S.D) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981 p. 195) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 แปลความหมายว่า มีความเห็นด้วย อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 แปลความหมายว่า มีความเห็นด้วย อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 แปลความหมายว่า มีความเห็นด้วย อยู่ในระดับปานกลาง
คำเฉลี่ย 1.51 - 2.50 แปลความหมายว่า มีความเห็นด้วย อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 แปลความหมายว่า มีความเห็นด้วย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.6.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่า t (t-test) จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่า F (F-test) โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (one way Anova) กรณีพบความแตกต่างค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์

1. รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 6 ท่าน

2. นำผลการสัมภาษณ์มาจัดแยกข้อมูลทีละด้าน โดยให้แต่ละด้านมีข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและแนวทางปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 6 ท่าน หลังจากนั้นนำความคิดเห็นและแนวทางปฏิบัติมาสรุปในภาพรวมให้ครบทั้ง 6 ท่าน

3. นำข้อสรุปในข้อ 2 มาวิเคราะห์และสรุปร่วมกันอีกครั้งหนึ่งโดยการจัดกลุ่มความคิดเห็นและแนวทางการปฏิบัติที่สอดคล้องกันมาไว้ในประเด็นเดียวกัน

4. จัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

3.7. สถิติที่ใช้ในการเคราะห์ข้อมูล

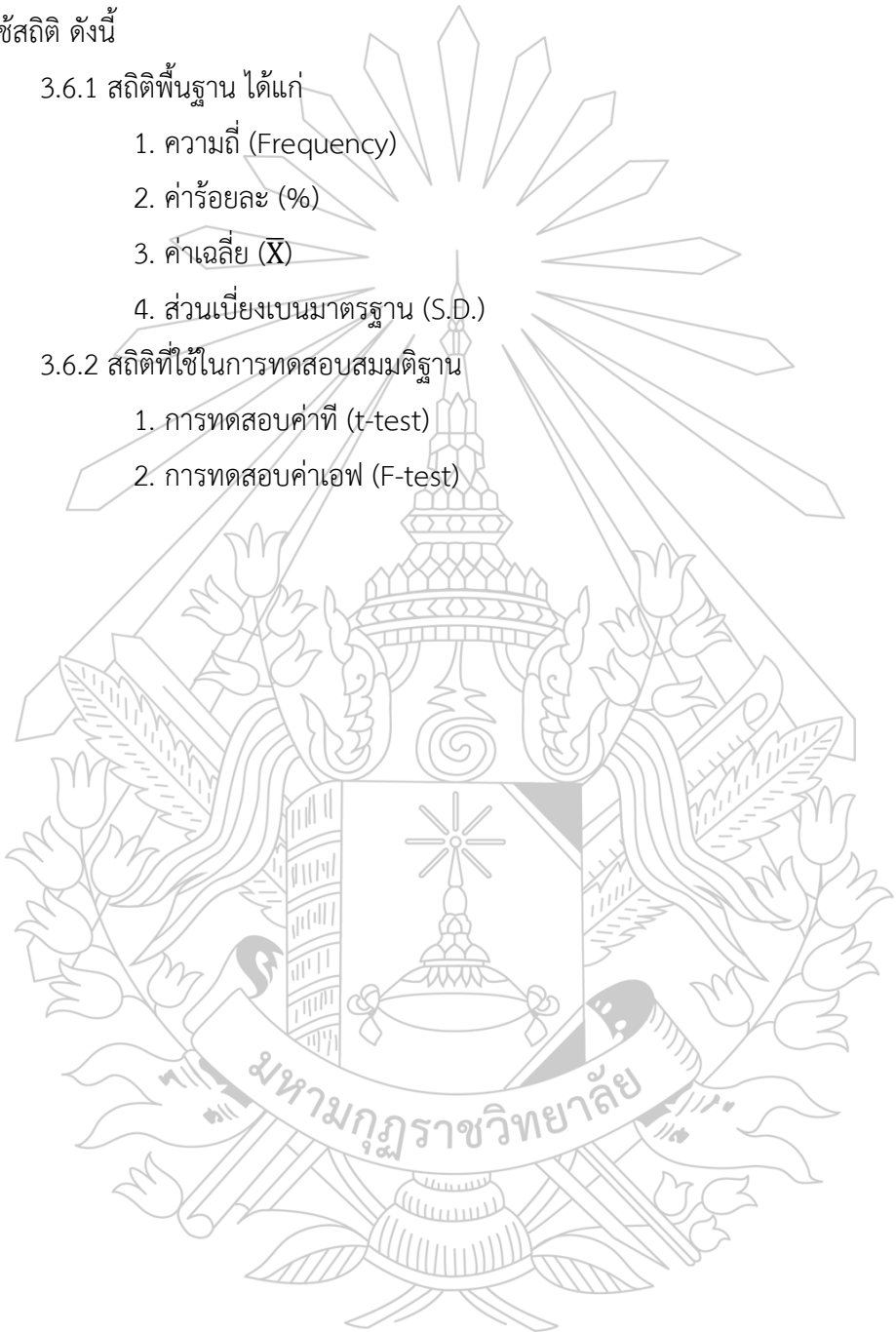
การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติ ดังนี้

3.6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ความถี่ (Frequency)
2. ค่าร้อยละ (%)
3. ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. การทดสอบค่าที (t-test)
2. การทดสอบค่าเอฟ (F-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา และเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันความสะดวกในการวิเคราะห์ และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม คือค่าสถิติที
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบตัวแปรที่มากกว่า 2 กลุ่ม คือ ค่าสถิติเอฟ
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 (ข้อมูลปีการศึกษา 2566) เป็นผู้บริหาร 32 คน ครูผู้สอน 263 คน รวมทั้งสิ้น 295 คน เก็บรวบรวมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ได้ 295 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้สอบถามสถานภาพเกี่ยวกับเพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา (n = 295)

ข้อ	รายการ	ความถี่	ร้อยละ
1	**เพศ**		
	ชาย	81	27.5
	หญิง	214	72.5
	รวม	**295**	**100**
2	**ตำแหน่งหน้าที่**		
	ผู้บริหาร	32	10.80
	ครูผู้สอน	263	89.20
	รวม	**295**	**100**
3	**ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน**		
	น้อยกว่า 5 ปี	50	16.90
	5 – 10 ปี	100	33.90
	มากกว่า 10 ปี	145	49.20
	รวม	**295**	**100**
4	**ขนาดสถานศึกษา**		
	เล็ก	83	28.10
	กลาง	186	63.10
	ใหญ่	26	8.80
	รวม	**295**	**100**

จากตารางที่ 3 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5 เป็นเพศชาย จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ตามลำดับ มีตำแหน่งหน้าที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 89.20 เป็นผู้บริหาร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 ตามลำดับ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 49.20 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5–10 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 ตามลำดับ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 63.10 ปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ขนาดเล็ก จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 ตามลำดับ

4.3. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน (n = 295)

ข้อที่	รายการ	$\overline{X}$	S.D	ระดับ	อันดับ
1	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	4.29	0.55	มาก	1
2	ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.21	0.57	มาก	3
3	ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	3.99	0.43	มาก	6
4	ด้านการสื่อสาร	4.02	0.55	มาก	5
5	ด้านความร่วมมือ	4.04	0.61	มาก	4
6	ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์	4.25	0.56	มาก	2
	รวม	**4.13**	**0.40**	**มาก**	

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.13, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านที่ 1 การกำหนดวิสัยทัศน์ ($\overline{X}$ = 4.29, S.D. = 0.55) รองลงมา คือ ด้านที่ 6 ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ($\overline{X}$ = 4.25, S.D. = 0.56) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 3 การส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 3.99, S.D. = 0.43)

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้อ (n = 295)

ข้อที่	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	$\overline{X}$	S.D	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีมุมมองในการมองภาพอนาคตของสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ	4.33	0.79	มาก	2
2	ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูมีการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาร่วมกัน	4.45	0.81	มาก	1
3	ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ของสถานศึกษาร่วมกัน	4.32	0.84	มาก	3
4	ผู้บริหารสถานให้ความสำคัญกับงานวิชาการโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ เช่น คุณธรรม จริยธรรม 3R7C	4.19	0.91	มาก	5
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	4.20	0.89	มาก	4
	รวม	**4.29**	**0.55**	**มาก**	

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.29, S.D. = .055) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูมีการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของสถานศึกษาร่วมกัน ($\overline{X}$ = 4.45, S.D. = 0.81) รองลงมา คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษามีมุมมองในการมองภาพอนาคตของสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ ($\overline{X}$ = 4.33, S.D. = 0.79) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารสถานให้ความสำคัญกับงานวิชาการโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ เช่น คุณธรรม จริยธรรม 3R7C ($\overline{X}$ = 4.19, S.D = 0.91)

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จำแนกเป็นรายข้อ (n = 295)

ข้อที่	ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	$\overline{X}$	S.D	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.33	0.77	มาก	1
2	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของสถานศึกษา	4.25	0.84	มาก	2
3	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน	4.23	0.93	มาก	3
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรไปใช้และมีการประเมินหลักสูตร	4.17	0.94	มาก	4
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	4.09	0.80	มาก	5
	รวม	**4.21**	**0.57**	**มาก**	

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.21, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา มีการประชุมวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.33, S.D = 0.77) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.25, S.D = 0.84) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ($\overline{X}$ = 4.09, S.D = 0.80)

ตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ จำแนกเป็นรายข้อ (n = 295)

ข้อที่	ด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	$\overline{X}$	S.D	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	3.99	0.80	มาก	4
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย	3.95	0.94	มาก	5
3	ผู้บริหารสถานศึกษาริเริ่มให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดระบบและเผยแพร่ความรู้ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ	3.93	0.94	มาก	6
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.23	0.82	มาก	1
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีอินเทอร์เน็ตให้บริการสำหรับค้นคว้าข้อมูลที่สะดวกรวดเร็วและมีแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมให้บริการ	3.74	0.92	มาก	7
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา	4.00	0.89	มาก	3
7	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	4.09	0.77	มาก	2
	รวม	**3.99**	**0.43**	**มาก**	

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.99, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาการเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 7 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.23, S.D. = 0.82) รองลงมา คือ ข้อที่ 7 ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.09, S.D. = 0.77) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีอินเทอร์เน็ตให้บริการสำหรับค้นคว้าข้อมูลที่สะดวกรวดเร็วและมีแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมให้บริการ ($\overline{X}$ = 3.74, S.D. = 0.92)

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการสื่อสาร จำแนกเป็นรายข้อ (n = 295)

ข้อที่	ด้านการสื่อสาร	$\overline{X}$	S.D	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสาร	3.89	0.95	มาก	4
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจูงใจให้ผู้อื่นทำงานด้วยทักษะการสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจง่าย	3.93	0.96	มาก	3
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว	4.21	0.82	มาก	1
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประชาสัมพันธ์และรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์	4.07	0.96	มาก	2
	รวม	**4.02**	**0.55**	**มาก**	

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.02, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว ($\overline{X}$ = 4.21, S.D. = 0.82) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประชาสัมพันธ์และรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ ($\overline{X}$ = 4.07, S.D. = 0.96) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสาร ($\overline{X}$ = 3.89, S.D. = 0.95)

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านความร่วมมือ จำแนกเป็นรายข้อ (n = 295)

ข้อที่	ด้านความร่วมมือ	$\overline{X}$	S.D	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมมากกว่าการสั่งการหรือการควบคุมในการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม	4.08	0.91	มาก	2
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการถ่ายทอดความรู้และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันร่วมกันกับคณะครู	3.91	0.95	มาก	4
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานและมอบหมายงานที่ชัดเจน	4.03	1.00	มาก	3
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของครู	4.18	0.90	มาก	1
	รวม	**4.04**	**0.61**	**มาก**	

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านความร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.04, S,D. = 0.61) เมื่อพิจารณาการเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 4 ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของครู ($\overline{X}$ = 4.18, S.D. = 0.90) รองลงมา คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมมากกว่าการสั่งการหรือการควบคุมในการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม ($\overline{X}$ = 4.08, S.D. = 0.91) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารสถานศึกษามีการถ่ายทอดความรู้และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันร่วมกันกับคณะครู ($\overline{X}$ = 3.91, S.D. = 0.95)

ตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ จำแนกเป็นรายข้อ (n = 295)

ข้อที่	ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์	$\overline{X}$	S.D	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรอบรู้ กล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ๆ ที่ถูกต้องและเหมาะสม	4.08	0.93	มาก	5
2	ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาคิดสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดประโยชน์	4.21	0.98	มาก	4
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบูรณาการความรู้ทักษะและประสบการณ์จุดประกายให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหาใหม่ ๆ	4.28	0.96	มาก	3
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีเจตคติที่ดีในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.30	0.78	มาก	2
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานที่ท้าทาย ให้ความเป็นอิสระทางความคิดส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องต่าง ๆ ในทางวิชาการ	4.43	0.85	มาก	1
	รวม	**4.25**	**0.56**	**มาก**	

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.25, S.D = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานที่ท้าทายให้ความเป็นอิสระทางความคิดส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องต่าง ๆ ในทางวิชาการ ($\overline{X}$ = 4.43, S.D. = 0.85) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารสถานศึกษามีเจตคติที่ดีในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.30, S.D. = 0.78) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรอบรู้ กล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ๆ ที่ถูกต้องและเหมาะสม ($\overline{X}$ = 4.08, S.D. = 0.93)

4.4. ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t - test) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นตามตำแหน่งหน้าที่ และการทดสอบค่าเอฟ (F - test) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ่ (Scheffe)

4.4.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การทดสอบค่าสถิติด้วยการวิเคราะห์ค่าที (t-test)

ตารางที่ 11 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทาวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ (n = 295)

ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ตำแหน่งหน้าที่ ผู้บริหาร (n=32)		ครูผู้สอน (n=263)		t	Sig.
	$\overline{X}$	S.D	$\overline{X}$	S.D		
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	4.48	0.24	4.27	0.58	1.97*	0.00
2. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.38	0.38	4.19	0.59	1.73*	0.00
3. ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	4.18	0.27	3.96	0.44	2.74*	0.00
4. ด้านการสื่อสาร	4.35	0.28	3.98	0.57	3.64*	0.00
5. ด้านความร่วมมือ	4.35	0.31	4.00	0.63	2.97*	0.00
6. ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์	4.40	0.31	4.24	0.58	1.55*	0.00
รวม	**4.36**	**0.18**	**4.11**	**0.41**	**3.37***	**0.00**

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	ตำแหน่งหน้าที่				t	Sig.
		ผู้บริหาร (n=32)		ครูผู้สอน (n=263)			
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีมุมมองในการมองภาพอนาคตของสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ	4.91	0.39	4.26	0.79	4.49*	0.00
2	ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูมีการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาร่วมกัน	4.09	0.73	4.49	0.81	-2.66*	0.00
3	ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ของสถานศึกษาร่วมกัน	4.44	0.61	4.30	0.86	0.84	0.40
4	ผู้บริหารสถานให้ความสำคัญกับงานวิชาการโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ เช่น คุณธรรม จริยธรรม 3R7C	4.38	0.75	4.16	0.93	1.23	0.21
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	4.59	0.49	4.16	0.92	2.63*	0.00
	รวมรายด้าน	**4.48**	**0.24**	**4.27**	**0.58**	**1.97***	**0.04**

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อ 3 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย

กลยุทธ์ของสถานศึกษาร่วมกัน และข้อ 4 ผู้บริหารสถานให้ความสำคัญกับงานวิชาการโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ เช่น คุณธรรม จริยธรรม 3R7C ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 13 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	ตำแหน่งหน้าที่				t	Sig.
		ผู้บริหาร (n=32)		ครูผู้สอน (n=263)			
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.72	0.45	4.28	0.78	3.10*	0.00
2	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของสถานศึกษา	4.00	0.71	4.28	0.85	-1.76*	0.01
3	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน	4.44	0.66	4.21	0.96	1.30*	0.01
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรไปใช้และมีการประเมินหลักสูตร	4.75	0.44	4.10	0.96	3.74*	0.00
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	4.00	0.71	4.11	0.81	-0.70	0.14
	รวมรายด้าน	**4.38**	**0.38**	**4.19**	**0.59**	**1.73***	**0.00**

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อ 5 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	ตำแหน่งหน้าที่				t	Sig.
		ผู้บริหาร (n=32)		ครูผู้สอน (n=263)			
		$\overline{X}$	S.D	$\overline{X}$	S.D		
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	4.06	0.56	3.98	0.83	0.54*	0.00
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย	4.50	0.62	3.88	0.95	3.59*	0.03
3	ผู้บริหารสถานศึกษาริเริ่มให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดระบบและเผยแพร่ความรู้ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ	4.13	0.70	3.90	0.96	1.25*	0.05
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.59	0.49	4.19	0.84	2.66*	0.00
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีอินเทอร์เน็ตให้บริการสำหรับค้นคว้าข้อมูลที่สะดวกรวดเร็วและมีแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมให้บริการ	3.56	0.75	3.76	0.94	-1.16	0.34
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา	4.19	0.69	3.98	0.91	1.24	0.19
7	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	4.28	0.68	4.07	0.78	1.44	0.80
	รวมรายด้าน	**4.18**	**0.27**	**3.96**	**0.44**	**2.74***	**0.00**

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อ 5 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีอินเทอร์เน็ตให้บริการสำหรับค้นคว้าข้อมูลที่สะดวกรวดเร็วและมีแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมให้บริการ ข้อ 6 ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา และข้อ 7 ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 15 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านการสื่อสาร โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านการสื่อสาร	ตำแหน่งหน้าที่				t	Sig.
		ผู้บริหาร (n=32)		ครูผู้สอน (n=263)			
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสาร	4.59	0.61	3.81	0.95	4.53	0.27
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจูงใจให้ผู้อื่นทำงานด้วยทักษะการสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.19	0.82	3.90	0.98	1.58	0.46
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว	4.13	0.75	4.22	0.83	-0.59	0.38
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประชาสัมพันธ์และรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์	4.53	0.50	4.02	0.98	2.90*	0.00
	รวมรายด้าน	**4.35**	**0.28**	**3.98**	**0.57**	**3.64***	**0.00**

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษ ที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านการสื่อสาร โดยรวมและรายข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อ 1 ผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสาร ข้อ 2 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจูงใจให้ผู้อื่นทำงานด้วยทักษะการสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจง่าย และข้อ 3 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านความร่วมมือ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านความร่วมมือ	ตำแหน่งหน้าที่				t	Sig.
		ผู้บริหาร (n=32)		ครูผู้สอน (n=263)			
		$\overline{X}$	S.D	$\overline{X}$	S.D		
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมมากกว่าการสั่งการหรือการควบคุมในการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม	4.38	0.75	4.04	0.92	1.95	0.24
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการถ่ายทอดความรู้และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันร่วมกันกับคณะครู	4.19	0.64	3.87	0.97	1.78*	0.00
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานและมอบหมายงานที่ชัดเจน	4.53	0.50	3.97	1.02	3.06	0.01
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของครู	4.31	0.78	4.16	0.92	0.89	0.07
	รวมรายด้าน	**4.35**	**0.31**	**4.00**	**0.63**	**2.98***	**0.00**

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนก ตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านความร่วมมือ โดยรวมและรายข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมมากกว่าการสั่งการหรือการควบคุมในการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม ข้อ 3 ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานและมอบหมายงานที่ชัดเจน และข้อ 4 ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของครู ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์	ตำแหน่งหน้าที่				t	Sig.
		ผู้บริหาร (n=32)		ครูผู้สอน (n=263)			
		$\overline{X}$	S.D	$\overline{X}$	S.D		
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรอบรู้ กล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ๆ ที่ถูกต้องและเหมาะสม	4.25	0.62	4.06	0.96	1.07*	0.02
2	ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาคิดสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดประโยชน์	4.75	0.44	4.14	1.01	3.34*	0.00
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบูรณาการความรู้ทักษะและประสบการณ์จุดประกายให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหาใหม่ ๆ	4.31	0.73	4.28	0.98	0.09	0.19
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีเจตคติที่ดีในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.16	0.72	4.32	0.79	-1.08	0.15

5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานที่ท้าทายให้ความเป็นอิสระทางความคิดส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องต่าง ๆ ในทางวิชาการ	4.56	0.66	4.41	0.87	0.94	0.39
	รวมรายด้าน	**4.40**	**0.31**	**4.24**	**0.58**	**1.55***	**0.00**

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษ ที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ในด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมและรายข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อ 3 ผู้บริหารสถานศึกษามีการบูรณาการความรู้ทักษะและประสบการณ์จุดประกายให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหาใหม่ ๆ ข้อ 4 ผู้บริหารสถานศึกษามีเจตคติที่ ดีในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา และข้อ 5 ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานที่ท้าทายให้ความเป็นอิสระทางความคิดส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องต่าง ๆ ในทางวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

มหามกุฏราชวิทยาลัย

4.4.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การทดสอบค่าสถิติด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยค่าเอฟ (F-test)

ตารางที่ 18 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (n = 295)

ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน					
	น้อยกว่า 5 ปี (n=50)		5 – 10 ปี (n=100)		มากกว่า 10 ปี (n=145)	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	4.33	0.54	4.14	0.62	4.39	0.48
2. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.18	0.66	4.19	0.55	4.23	0.56
3. ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	4.09	0.43	3.99	0.42	3.95	0.43
4. ด้านการสื่อสาร	4.02	0.55	3.97	0.60	4.06	0.52
5. ด้านความร่วมมือ	4.16	0.65	4.00	0.63	4.03	0.60
6. ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์	4.22	0.58	4.20	0.61	4.31	0.52
เฉลี่ยรวม	**4.16**	**0.41**	**4.08**	**0.42**	**4.16**	**0.37**

จากตารางที่ 18 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.37) น้อยกว่า 5 ปี ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.41) และระหว่าง 5 - 10 ปี ($\bar{X}$ = 4.08, S.D. = 0.42) ตามลำดับ

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษ ที่ 21 องผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (n = 295)

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2	3.64	1.82	6.05*	0.00
	ภายในกลุ่ม	292	87.78	.30		
	รวม	**294**	**91.42**			
2. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.14	0.07	0.22	0.80
	ภายในกลุ่ม	292	97.86	0.33		
	รวม	**294**	**98.01**			
3. ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.75	0.37	2.02	0.13
	ภายในกลุ่ม	292	54.54	0.18		
	รวม	**294**	**55.30**			
4. ด้านการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.46	0.23	0.75	0.47
	ภายในกลุ่ม	292	91.14	0.31		
	รวม	**294**	**91.60**			
5. ด้านความร่วมมือ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.87	0.40	1.06	0.34
	ภายในกลุ่ม	292	112.10	0.38		
	รวม	**294**	**112.92**			
6. ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.74	0.37	1.15	0.31
	ภายในกลุ่ม	292	93.96	0.32		
	รวม	**294**	**94.71**			
	ระหว่างกลุ่ม	**2**	**0.42**	**0.21**	**1.31**	**0.27**
รวม	**ภายในกลุ่ม**	**292**	**46.72**	**0.16**		
	รวม	**294**	**47.14**			

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับด้านที่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้น ได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ผลปรากฏดัง ตารางที่ 19

ตารางที่ 20 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	**น้อยกว่า 5 ปี** ($\bar{X}$ = 4.33)	**5-10 ปี** ($\bar{X}$ = 4.14)	**มากกว่า 10 ปี** ($\bar{X}$ = 4.39)
น้อยกว่า 5 ปี	-	0.18	0.05
5 – 10 ปี		-	0.24*
มากกว่า 10 ปี			-

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 – 10 ปี กับมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

มหามกุฏราชวิทยาลัย

4.4.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การทดสอบค่าสถิติด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยค่าเอฟ (F-test)

ตารางที่ 21 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้านจำแนกตามขนาดสถานศึกษา (n = 295)

ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา					
	เล็ก (n=83)		กลาง (n=186)		ใหญ่ (n=26)	
	$\overline{X}$	S.D	$\overline{X}$	S.D	$\overline{X}$	S.D
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	4.09	0.39	4.30	0.59	4.93	0.12
2. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.00	0.30	4.21	0.62	4.90	0.22
3. ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	3.93	0.33	3.91	0.40	4.68	0.31
4. ด้านการสื่อสาร	3.90	0.43	3.96	0.54	4.80	0.34
5. ด้านความร่วมมือ	3.75	0.50	4.06	0.59	4.85	0.25
6. ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์	4.07	0.46	4.26	0.59	4.76	0.34
รวม	**3.96**	**0.24**	**4.12**	**0.37**	**4.82**	**0.23**

จากตารางที่ 21 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ($\overline{X}$ = 4.82, S.D. = 0.23) ขนาดกลาง ($\overline{X}$ = 4.12, S.D. = 0.37) และขนาดเล็ก ($\overline{X}$ = 3.96, S.D. = 0.24) ตามลำดับ

ตารางที่ 22 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา (n = 295)

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2	13.78	6.89	25.92*	0.00
	ภายในกลุ่ม	292	77.64	0.26		
	รวม	**294**	**91.42**			
2. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	16.22	8.11	28.96*	0.00
	ภายในกลุ่ม	292	81.78	0.28		
	รวม	**294**	**98.01**			
3. ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	13.62	6.81	47.73*	0.00
	ภายในกลุ่ม	292	41.67	0.14		
	รวม	**294**	**55.30**			
4. ด้านการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	17.61	8.80	34.75*	0.00
	ภายในกลุ่ม	292	73.99	0.25		
	รวม	**294**	**91.60**			
5. ด้านความร่วมมือ	ระหว่างกลุ่ม	2	24.39	12.19	40.23*	0.00
	ภายในกลุ่ม	292	88.52	0.30		
	รวม	**294**	**112.92**			
6. ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	9.26	4.63	15.82*	0.00
	ภายในกลุ่ม	292	85.44	0.29		
	รวม	**294**	**94.71**			
รวม	**ระหว่างกลุ่ม**	2	**14.82**	**7.41**	**66.98***	**0.00**
	ภายในกลุ่ม	292	**32.31**	**0.11**		
	รวม	**294**	**47.14**			

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 22 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่ขนาดต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับด้านที่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้น ได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ผลปรากฏดัง ตารางที่ 23 - 28

ตารางที่ 23 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe)

ขนาดสถานศึกษา	**เล็ก** ($\bar{X}$ = 4.09)	**กลาง** ($\bar{X}$ = 4.30)	**ใหญ่** ($\bar{X}$ = 4.93)
เล็ก	-	0.20*	0.83*
กลาง		-	0.63*
ใหญ่			-

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 23 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตารางที่ 24 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe)

ขนาดสถานศึกษา	เล็ก ($\overline{X}$ = 4.00)	กลาง ($\overline{X}$ = 4.21)	ใหญ่ ($\overline{X}$ = 4.90)
เล็ก	-	0.21*	0.90*
กลาง		-	0.69*
ใหญ่			-

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 24 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 25 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe)

ขนาดสถานศึกษา	เล็ก ($\overline{X}$ = 3.93)	กลาง ($\overline{X}$ = 3.91)	ใหญ่ ($\overline{X}$ = 4.68)
เล็ก	-	0.02	0.74*
กลาง		-	0.76*
ใหญ่			-

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 25 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 26 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการสื่อสาร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe)

ขนาดสถานศึกษา	เล็ก ($\overline{X}$ = 3.90)	กลาง ($\overline{X}$ = 3.96)	ใหญ่ ($\overline{X}$ = 4.80)
เล็ก	-	0.05	0.89*
กลาง		-	0.83*
ใหญ่			-

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 26 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการสื่อสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 27 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านความร่วมมือ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe)

ขนาดสถานศึกษา	เล็ก ($\overline{X}$ = 3.75)	กลาง ($\overline{X}$ = 4.06)	ใหญ่ ($\overline{X}$ = 4.85)
เล็ก	-	0.31*	1.10*
กลาง		-	0.78*
ใหญ่			-

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 27 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านความร่วมมือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe)

ขนาดสถานศึกษา	เล็ก ($\overline{X}$ = 4.07)	กลาง ($\overline{X}$ = 4.26)	ใหญ่ ($\overline{X}$ = 4.76)
เล็ก	-	0.19*	0.68*
กลาง		-	0.49*
ใหญ่			-

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 28 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

4.5 แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยนำด้านองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมมาวิเคราะห์และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 แสดงผลการสรุปด้านที่จำเป็นต้องพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ด้านที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ	
		$\bar{X}$	แปลค่า
1	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	4.29	สูงกว่า
2	ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.21	สูงกว่า
3	ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์	4.25	สูงกว่า
4	ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	3.99	ต่ำกว่า
5	ด้านการสื่อสาร	4.02	ต่ำกว่า
6	ด้านความร่วมมือ	4.04	ต่ำกว่า
	รวม	**4.13**	**-**

จากตารางที่ 29 ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยไม่เกินค่าเฉลี่ยรวม จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ด้านการสื่อสาร และด้านความร่วมมือ ผู้วิจัยจึงนำประเด็น ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาจากนั้นนำมาวิเคราะห์เพื่อเสนอแนวทางพัฒนา ดังประเด็นการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

4.5.1 ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ท่าน เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ปรากฏผล ดังนี้

ดังตัวอย่างบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริม รักษาวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลที่เป็นพลวัต โดยจัดและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการเรียนรู้ดังกล่าวอย่างทั่วถึง ประกอบด้วย

1. ทำให้มั่นใจในการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง

2. สร้างรูปแบบและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ

3. จัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พร้อมทั้งจัดหาเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

4. สร้างความมั่นใจในประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีและเชื่อมโยงเข้ากับหลักสูตร

5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และชุมชนการเรียนรู้ระดับโลกที่สามารถส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมในยุคดิจิทัล...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2567)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการทำกิจกรรมประกอบการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ทักษะกระบวนการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพและสมบูรณ์ ในการปฏิบัติงานของครูต้องนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2567)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการกำหนดนโยบายกระตุ้นการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย ส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมครูให้มีการใช้สื่อผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2567)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี เป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยีมีการปฏิบัติงานผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการนำนวัตกรรมและข้อมูลจากเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการตัดสินใจ มีการบริหารงานผ่านระบบ Internet รับส่งข่าวสารทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ มีการนำเสนอข่าวสารทาง Website ของสถานศึกษา มีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ นำเสนอผลงานในรูปของ Power point มีการส่งเสริมให้ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการจัดการเรียนการสอนและมีห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ไว้บริการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2567)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมการใช้เทคโนโยลีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน โดยสำรวจความต้องการของครูผู้สอน ในปัจจุบันครูผู้สอนมีคอมพิวเตอร์สอนตัวในการสร้างสื่อเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การใช้โปรแกรม PowerPoint หรือโปรแกรม Canva ในการสร้างสื่อการสอน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์, 29 มกราคม 2567)

“...ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมการสร้างและการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีไปใช้การจัดการเรียนการสอน และกระตุ้นครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ทันสมัยในการจัดการเรียนรู้และการบริหารชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์, 29 มกราคม 2567)

4.5.2 ด้านการสื่อสาร

“...ความสำเร็จในการบริหารไม่ได้เกิดจากการทำงานเพียงลำพังของผู้บริหาร แต่เกิดจากการที่ทุกฝ่ายให้การช่วยเหลือและสนับสนุน มนุษย์สัมพันธ์ มองถึงคุณค่าของมนุษย์มีความสำคัญมากกว่าโครงสร้างและผลกำไรขององค์การหรือเป็นการมององค์การว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่ร่วมใช้ชีวิตด้วยกันบนความต้องการของมนุษย์ทุกคนที่มีความต้องการที่แตกต่างและไม่เท่ากัน แต่เพราะเน้นความเข้าใจไมตรี สิ่งเหล่านี้จะทำให้บุคลากรในองค์การร่วมกันทำงานอย่างมีความสุข สร้างความราบรื่นในการทำงานร่วมกันประสบผลสำเร็จร่วมกัน มนุษยสัมพันธ์จัดเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เนื่องจากมีหลักการและทฤษฎีที่เป็นข้อความรู้ และการนำหลักการหรือทฤษฎีไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยเทคนิควิธีการ ซึ่งถือเป็นศิลปะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล การมี มนุษยสัมพันธ์เพื่อให้คนเกิดความร่วมมือร่วมใจกัน เพื่อให้คนได้รับความพอใจในงานที่ตนทำอยู่...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2567)

“...การสื่อสารมีความจำเป็นต่อการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในการวางแผน การควบคุม การประสานงาน การบริหารความขัดแย้ง การตัดสินใจ และกระบวนการ ดังนั้นการสื่อสารภายในสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการนำความต้องการ ความคิด ความรู้สึกไปสู่ความเข้าใจในเป้าหมายระหว่างบุคคลต่อบุคคลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2567)

“....ผู้บริหารต้องมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันทั้งครูและนักเรียนในโรงเรียน รวมทั้งการประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อสื่อสารให้เข้าใจตรงกัน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาโรงเรียน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2567)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะการสื่อสาร การโน้มน้าว การจูงใจ ให้คำแนะนำช่วยเหลือ สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสารกับบุคลากรภายในสถานศึกษาเพื่อกระตุ้นการตัดสินใจร่วมกันในงานวิชาการ และใช้การสื่อสารด้วยวิธีการที่หลากหลายและเทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารกับภายในองค์กรและระหว่างองค์กร...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2567)

“...ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร ในการใช้ทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน เพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสื่อสารจูงใจ ผู้อื่นให้ทำงาน ด้วยทักษะการสื่อสารอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย มีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสารของสมาชิกในองค์การ...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์, 29 มกราคม 2567)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการสื่อสาร ประกอบด้วย การฟังอย่างมีประสิทธิผล การนำเสนอ และการใช้เทคโนโลยี เป็นผู้สร้างการมีส่วนร่วม ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะการฟัง คิด เขียน อ่าน พูดที่สื่อสารชัดเจน จัดลำดับความสำคัญในการสื่อสาร ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสามารถจัดการปัญหาการเปลี่ยนแปลงที่จะต้องเผชิญ มีความกล้าตัดสินใจสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและผู้ร่วมงาน เห็นคุณค่าของกันและกัน ใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย การรู้เท่าทันสื่อ สามารถวิเคราะห์สื่อและสามารถนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์, 29 มกราคม 2567)

4.5.3 ด้านความร่วมมือ

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน แก้ไขปัญหาโดยไม่อคติยึดหลักการประนีประนอม มีการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มอบหมายงานอย่างเสมอภาคใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2567)

“...ผู้บริหารควรมีแนวทางในการพัฒนาทักษะความร่วมมือ ได้แก่ จัดให้มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และวัฒนธรรมองค์กรร่วมกัน โดยการสร้างความเชื่อ ค่านิยมและความคาดหวังร่วมกัน เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจรวมถึงแรงกระตุ้นว่าการจะบรรลุเป้าหมายและได้ผลประโยชน์ตอบรับที่คุ้มค่า จะต้องมาจากความร่วมแรงร่วมใจกัน ซึ่งกิจกรรมที่ได้ดำเนินการ ได้แก่ การรับประทาน อาหารกลางวันร่วมกันของครูทั้งโรงเรียนเพื่อพูดคุยกัน การจัดกิจกรรมอวยพรวันเกิดให้กับบุคลากร การจัดกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียนให้ช่วยเหลือกันใน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2567)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคคลในองค์กรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สามารถทำงานร่วมกันเป็นทีม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความกล้าแสดงออกในการขอคำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะ มีการยอมรับนับถือกันของบุคคลในองค์กร มีความรับผิดชอบในการทำงานและสามารถทำงานได้บรรลุเป้าหมาย มีความรู้รักสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวในทีมเพื่อความสำเร็จร่วมกัน...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2567)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพัฒนาความรู้ตลอดจนการถ่ายทอดความรู้ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน โดยลดลักษณะที่ก่อให้เกิดอิทธิพลครอบงำแนวคิดของบุคคลอื่นออกไปและกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายอย่างกว้างขวางภายในทีม...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์, 29 มกราคม 2567)

“...ผู้บริหารจะต้องสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพและติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการพัฒนาทางวิชาการของครูและผู้บริหาร และนำความรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลง...”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์, 29 มกราคม 2567)

ตารางที่ 30 แสดงแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	**แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา**
1. ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี เป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยี 2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายกระตุ้นการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย 3. มีการส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยทักษะกระบวนการด้านเทคโนโลยี 4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยี 5. กระตุ้นให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในการจัดการเรียนรู้และการบริหารชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 6. มีจัดหาเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

ตารางที่ 31 แสดงแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการสื่อสาร

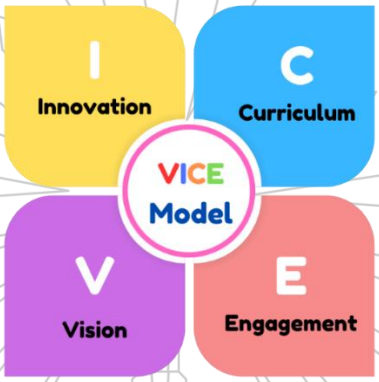
ภาวะผู้นำทางวิชาการใน ศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	**แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการใน ศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา**
2. ด้านการสื่อสาร	1. ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลภายในและภายนอกองค์กร 2. สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสื่อสารกับบุคคลภายในองค์กรและระหว่างองค์กร 3. มีความรู้ในการใช้ทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน เพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ 4. มีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี การโน้มน้าว การจูงใจ ให้คำแนะนำ ชัดเจน เข้าใจง่ายเป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสาร 5. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันทั้งครูและนักเรียนในโรงเรียน รวมทั้งการประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อสื่อสารให้เข้าใจตรงกัน 6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าตัดสินใจในสถานการณ์ที่เร่งด่วน

ตารางที่ 32 แสดงแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านความร่วมมือ

ภาวะผู้นำทางวิชาการใน ศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	**แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการใน ศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา**
3. ด้านความร่วมมือ	1. มีการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน 2. มีการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มอบหมายงานอย่างเสมอภาคใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด 3. จัดให้มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และวัฒนธรรมองค์กรร่วมกัน 4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน 5. มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพและติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ 7. มีส่วนร่วมในการพัฒนาทางวิชาการร่วมกับครู

4.5.4 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอองค์ความรู้ใหม่จากแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ภาพที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ภาพที่ 4.1 แสดงแผนภาพ “แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2” ที่เกิดจากทฤษฎีภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 ด้าน โดยผู้วิจัยสรุปได้โมเดล VICE Model ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

V : Vision คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานในการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และวัฒนธรรมองค์กรร่วมกัน มีโครงสร้างการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

I : Innovation คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยี มีการกำหนดนโยบายให้ครูผลิต/พัฒนาสื่อนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่ทันสมัย

C : Curriculum คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยทักษะด้านเทคโนโลยี

E : Engagement คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสื่อสารกับบุคคลภายในและภายนอกองค์กร ใช้ทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน เพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี การโน้มน้าว การจูงใจ ให้คำแนะนำ ชัดเจน เข้าใจง่ายเป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสาร

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน 3) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ปีการศึกษา 2566 ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 137 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,124 คน จำนวนทั้งสิ้น 1,261 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่กับมอร์แกน ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 32 คน ครูผู้สอน จำนวน 263 คน จำนวนทั้งสิ้น 295 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Proportional stratified random sampling) ตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยวิธีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence : IOC) มีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00 จากนั้นทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 30 คน หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟ่าตามวิธีของครอนบาค (Alpha Coefficient of Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า เท่ากับ 0.851

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยสอบถามตามองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 จำนวน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 4) ด้านการสื่อสาร 5) ด้านความร่วมมือ 6) ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ และแบบสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยมีองค์ประกอบจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 2) ด้านการสื่อสาร 3) ด้านความร่วมมือ

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้แบบสอบถามกลับมาจำนวน 295 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (%) วิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พร้อมทั้งแปลผลและทดสอบความแตกต่างของระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ (F-test) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) และการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi – Structured Interview) กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน และทำการวิเคราะห์และจำแนกข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย

มหามกุฏราชวิทยาลัย

4.5. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 295 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น จำนวน 295 ฉบับ สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ได้ผลดังนี้

ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับแรก คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ และด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ เมื่อพิจารณารายด้าน สรุปได้ดังนี้

1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูมีการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของสถานศึกษาร่วมกัน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีมุมมองในการมองภาพอนาคตของสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานให้ความสำคัญกับงานวิชาการโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ เช่น คุณธรรม จริยธรรม 3R7C

2) ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานที่ท้าทายให้ความเป็นอิสระทางความคิดส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องต่าง ๆ ในทางวิชาการ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีเจตคติที่ดีในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรอบรู้ กล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ๆ ที่ถูกต้องและเหมาะสม

3) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

4) ด้านความร่วมมือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของครู รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมมากกว่าการสั่งการหรือการควบคุมในการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการถ่ายทอดความรู้และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันร่วมกันกับคณะครู

5) ด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประชาสัมพันธ์และรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสาร

6) ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีอินเทอร์เน็ตให้บริการสำหรับค้นคว้าข้อมูลที่สะดวกรวดเร็วและมีแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมให้บริการ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ รายละเอียดดังนี้

2.1.1 จำแนกตามตำแหน่งผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงอันดับแรกโดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ และด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

2.1.2 จำแนกตามตำแหน่งครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงอันดับแรกโดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ และด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ รายละเอียดดังนี้

2.2.1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงอันดับแรกโดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ และด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสื่อสาร

2.2.2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน 5- 10 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงอันดับแรกโดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสื่อสาร

2.2.3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงอันดับแรกโดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ และด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความร่วมมือ

2.2.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) รายด้านได้ผลดังนี้ ผลการเปรียบเทียบ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ รายละเอียดดังนี้

2.3.1 จำแนกตามสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงอันดับแรกโดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ และด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความร่วมมือ

2.3.2 จำแนกตามสถานศึกษาขนาดกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงอันดับแรกโดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ และด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

2.3.3 จำแนกตามสถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงอันดับแรกโดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และด้านความร่วมมือ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

2.3.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) รายด้านได้ผลดังนี้

1) ผลการเปรียบเทียบ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และ ขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลการเปรียบเทียบ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดสถานศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และ ขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ผลการเปรียบเทียบ ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดสถานศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4) ผลการเปรียบเทียบ ด้านการสื่อสาร จำแนกตามขนาดสถานศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และ ขนาดกลางกับ

ขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5) ผลการเปรียบเทียบ ด้านความร่วมมือ จำแนกตามขนาดสถานศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และ ขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6) ผลการเปรียบเทียบ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง และ ขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลสรุปแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จากผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์ใน 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี เป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยี

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบายให้มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย

3. ควรมีการส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยทักษะกระบวนการด้านเทคโนโลยี

4. ควรมีการส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยี

5. ควรกระตุ้นให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในการจัดการเรียนรู้และการบริหารชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

6. ควรมีจัดหาเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

2) ด้านการสื่อสาร

1. ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลภายในและภายนอกองค์กร

2. สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสื่อสารกับบุคคลภายในองค์กรและระหว่างองค์กร

3. มีความรู้ในการใช้ทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน เพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

4. มีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี การโน้มน้าว การจูงใจ ให้คำแนะนำชัดเจน เข้าใจง่ายเป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสาร

5. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันทั้งครูและนักเรียนในโรงเรียน รวมทั้งการประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อสื่อสารให้เข้าใจตรงกัน

6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าตัดสินใจในสถานการณ์ที่เร่งด่วน

3) ด้านความร่วมมือ

1. มีการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน

2. มีการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มอบหมายงานอย่างเสมอภาคใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. จัดให้มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และวัฒนธรรมองค์กรร่วมกัน

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน

5. มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

6. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพและติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

7. มีส่วนร่วมในการพัฒนาทางวิชาการร่วมกับครู

4.6. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายผลรายด้านเพื่อให้เกิดความชัดเจน รายละเอียดดังนี้

5.2.1 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 2) ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านความร่วมมือ 5) ด้านการสื่อสาร 6) ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

ทั้งนี้อาจเกิดเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน มีภาวะการเป็นผู้นำ เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นบุคคลที่สร้างบรรยากาศการทำงานในองค์กรให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน รู้จักใช้โอกาสและใช้ศิลปะในการจูงใจ โน้มน้าวผู้อื่นให้คล้อยตามได้ ใช้อำนาจหน้าที่ทั้งทางตรงและ

ทางอ้อมสั่งการให้ผู้อื่นดำเนินงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบด้วยความเต็มใจ การเป็นผู้ชี้นำ ส่งเสริม สนับสนุน และกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของงานวิชาการที่ต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ช่วยให้การบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล คูหาแก้ว (2563) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา เหลืองาม (2562) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอับดุลรอห์มัน มะมิง (2564) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิศวะ ผลกอง (2562) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของฐิตาพร ตันเจริญรัตน์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกเป็นรายด้านสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามองภาพอนาคตของสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ โดยมีการร่วมกันกับคณะครูในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรคของสถานศึกษาสามารถนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน ให้ความสำคัญกับงานวิชาการโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ เช่น

คุณธรรม จริยธรรม 3R7C เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์เพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bennis (2002, p. 15) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์เป็นความสามารถในการสร้างสรรค์และสามารถที่จะแปลออกมาเป็นการปฏิบัติได้วิสัยทัศน์ของผู้นำเปรียบเสมือนสะพานที่เชื่อมปัจจุบันไปสู่อนาคต และแนวคิดของ Nanus (1992, pp.7-10) อธิบายว่าการมีวิสัยทัศน์เป็นการคาดการณ์ในอนาคตที่ยึดถือความเป็นจริง มีความน่าเชื่อถือสำหรับองค์กรในการเลือกทางที่ดีกว่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิทักษ์ พันธุวาปี (2562, หน้า 74) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการวิจัยพบว่าด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสรายุทธ สิมมาจันทร์ (2563, หน้า 92) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา ดีดวงพันธ (2565, หน้า 144) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยด้านการมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของอับดุลรอห์มัน มะมิง (2564, หน้า 82) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 ผลการวิจัยด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของกิ่งกาญจน์ สุขสำราญ (2565, หน้า 62) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยด้านการกำหนดพันธกิจ อยู่ในระดับมาก

2. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมโลกในยุคศตวรรษที่ 21 ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน ส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรไปใช้และมีการประเมินหลักสูตร จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Krug (1992, p.53) ได้กล่าวถึง การจัดการหลักสูตรและการสอน คือ การสอนจัดว่าเป็นบริการเบื้องต้นของโรงเรียน ดังนั้นอย่างน้อยผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องทราบถึง

ขอบข่ายรายวิชาที่เปิดสอนรวมถึงความรู้ที่จำเป็นในการสอนอีกด้วย การมีพื้นความรู้ที่กว้างของผู้บริหารถือได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารควรจะสามารถให้ข้อมูลและทิศทางแก่ครูเกี่ยวกับวิธีการสอน และผู้บริหารควรใส่ใจและส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรอย่างจริงจังในทำนองเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของพิทักษ์ พันธุวาปี (2562, หน้า 74) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการวิจัยด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของอับดุลรอห์มัน มะมิง (2564, หน้า 82) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 ผลการวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของของสรายุทธ สิมมาจันทร์ (2563, หน้า 92) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยด้านจัดการหลักสูตรและการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของกิ่งกาญจน์ สุขสำราญ (2565, หน้า 62) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยด้านการจัดหลักสูตรและการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธิกานต์ บริเอก (2564, หน้า 254) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ (การบริหารหลักสูตรและการสอน) อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ สนับสนุนให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ริเริ่มให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดระบบและเผยแพร่ความรู้ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอินเทอร์เน็ตให้บริการสำหรับค้นคว้าข้อมูลที่สะดวกรวดเร็วและมีแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมให้บริการ สร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพนธกานต์ นุฤทธิ์มนตรี (2564) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง ทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ความรู้เกี่ยวกับแพลตฟอร์ม (Platform) และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สามารถใช้ในการพัฒนาทักษะดิจิทัลในองค์กร ใช้เครื่องมือทางดิจิทัล มีกลยุทธ์การตัดสินใจแบบดิจิทัลเพื่อการพัฒนาตนเองและพัฒนาสถานศึกษาให้ทันยุคดิจิทัล และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล คูหาแก้ว (2563, หน้า 76) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน เขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธิกานต์ บริเอก (2564, หน้า 272) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยด้านภาวะผู้นำทางเทคโนโยลีสารสนเทศ (สารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน) อยู่ในระดับมาก

4. ด้านการสื่อสาร จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสาร สามารถจูงใจให้ผู้อื่นทำงานด้วยทักษะการสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจง่าย ก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว สามารถประชาสัมพันธ์และรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น ซึ่งเป็นการสื่อสารกับสาธารณชนด้วยกลยุทธ์การดำเนินงานที่รวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Sheninger (2019) ได้กล่าวว่า การสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครู ผู้เรียนหรือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเวลาจริงผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย และไม่เป็นการสื่อสารทางเดียวหรือสองทาง โดยสามารถประชาสัมพันธ์หรือรายงานการดำเนินงานต่างๆ ผ่านทางช่องทางในการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ เป็นต้น ซึ่งเป็นการสื่อสารกับสาธารณชน ด้วย กลยุทธ์การดำเนินงานที่เรียบง่าย ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคล ที่เกี่ยวข้อง และตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในยุคดิจิทัลได้อย่างทันทีทันใด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ คนึงนิตย์ กิจวิธี (2560, หน้า 80) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธนพัฒน์ ลิ้มไพบูลย์ และคณะ (2564, หน้า 44) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของภูรีรัตน์ สุกใส (2565, หน้า 81) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการวิจัยด้านการสื่อสารดิจิทัล อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพิชา คิดค้า (2566, หน้า 124) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยด้านการสื่อสารดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

5. ด้านความร่วมมือ จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานโดยเน้นการมีส่วนร่วมมากกว่าการสั่งการหรือการควบคุมในการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม มีการร่วมกันกับคณะครูในการถ่ายทอดความรู้และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน มีการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานและมอบหมายงานที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Sandmann (1995) ได้กล่าวว่า ความร่วมมือ (collaboration) เป็นลักษณะสำคัญของทฤษฎีภาวะผู้นำในปัจจุบันที่เน้นความมีส่วนร่วมมากกว่าการสั่งการหรือการควบคุม เป็นทักษะที่ต้องการความฉลาดทางอารมณ์และความฉลาดทางวัฒนธรรม เพิ่มเติมจากความฉลาดในกระบวนการคิด และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Toastmaster (1998) ได้กล่าวว่า การนำร่วมกัน (leading together) หมายถึง ทุกคนต่างมีบทบาทและความรับผิดชอบร่วมกันในกระบวนการและการปฏิบัติของกลุ่ม สร้างความไว้วางใจซึ่งเป็นหัวใจสำคัญให้เกิดขึ้นด้วยการสื่อสารที่เปิดเผยและอย่างจริงใจ ทุกคนต่างมีบทบาทในการเป็นต้นแบบ การสร้างแรงบันดาลใจ การสอน การมอบหมายงานและการบริการซึ่งกันและกัน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ George (2010) ได้กล่าวว่า ความร่วมมือ (collaborating) หมายถึงองค์กรในปัจจุบันมีความซับซ้อนเกินไปที่จะแก้ปัญหาได้ด้วยบุคคลหรือองค์กรแบบเดี่ยวจะต้องอาศัยหลักความร่วมมือระหว่างองค์กรกับลูกค้า คู่ค้าและแม้แต่คู่แข่งขัน ผู้นำจะต้องส่งเสริมวิญญาณความร่วมมือขจัดการเมืองภายในส่งเสริมความร่วมมือภายใน ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพิชา คิดค้า (2566, หน้า 124) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยด้านความร่วมมือ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธนพัฒน์ ลิ้มไพบูลย์ และคณะ (2564, หน้า 44) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยด้านความร่วมมือ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา ดีดวงพันธ (2565, หน้า 144) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยด้านการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมาก

6. ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรอบรู้ กล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ ๆ รู้จักนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาคิดสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดประโยชน์ มีการบูรณาการความรู้ทักษะและประสบการณ์จุดประกายให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหาใหม่ ๆ มีเจตคติที่ดีในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีการมอบหมายงานที่ท้าทายให้ความเป็นอิสระทางความคิดส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ

Claxton and Lucas (2004) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความฉลาดหลักแหลมของบุคคลในการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในการเป็นคนฉลาดหลักแหลมนั้นเราต้องมีแนวคิดใหม่เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้เพื่อแก้ปัญหาและดำรงชีวิตให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดของสุธิกานต์ บริเอก (2564) ได้กล่าวถึง การมีความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกโดยมีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้กระตุ้นให้บุคคลอื่นมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถคิดได้หลายแง่หลายมุม ซึ่งจะนำทางไปสู่กระบวนการคิดในสิ่งที่แปลกใหม่อันจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่สร้างสรรค์ และสอดคล้องกับแนวคิดของศิริวรรณ คำภูเงิน (2561) ได้ให้ความหมายของคำว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดหลายทิศทางที่นำไปสู่กระบวนการคิดในสิ่งที่แปลกใหม่อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมองค์กรหรือสังคมเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอาศัยการบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา ดีดวงพันธ (2565, หน้า 144) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก

5.2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอนมีมุมมองเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ด้านการสื่อสาร ด้านความร่วมมือ และด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล คูหาแก้ว (2563, หน้า 77) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแกว้ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของอับดุลรอห์มัน มะมิง (2564, หน้า 90) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของของสรายุทธ สิมมาจันทร์ (2563, หน้า 126) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารวิชาการ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของคนิงนิตย์ กิจวิธี (2560, หน้า 88) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 – 10 ปี กับมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่งผลต่อการมองภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการมองภาพอนาคตของสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรคของสถานศึกษา การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน ให้ความสำคัญกับงานวิชาการโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ เช่น คุณธรรม จริยธรรม 3R7C เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์เพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศอย่างมีคุณภาพ

5.2.4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีมุมมองเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของ

ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ด้านการสื่อสาร ด้านความร่วมมือ และด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพิทักษ์ พันธุวาปี (2562, หน้า 74) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน

4.7. ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับงานวิชาการโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ เช่น คุณธรรม จริยธรรม 3R7C และควรส่งเสริมให้บุคลากรสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

2. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

3. ด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีอินเทอร์เน็ตให้บริการสำหรับค้นคว้าข้อมูลที่สะดวกรวดเร็วและมีแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมให้บริการ

4. ด้านการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสาร

5. ด้านความร่วมมือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการถ่ายทอดความรู้และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันร่วมกันกับคณะครู

6. ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้มีความรอบรู้ กล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ๆ ที่ถูกต้องและเหมาะสม

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป จากผลการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

5.3.2.1 ควรมีการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

5.3.2.2 ควรทำการวิจัยในเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการเปรียบเทียบกันระหว่างสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 กับสำนักงานเขตพื้นที่อื่น ๆ ในจังหวัดเลย เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างและความคล้ายคลึงของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

รายการอ้างอิง

1. ภาษาไทย

กาญจนา แสงสารพันธ์ (2562). *การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (วิทยานิพนธ์ปรัชญา ดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มอำเภอ ปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกริก

เกตุสุดา กิ้งการจร. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

คะนึงนิตย์ กิจวิธี. (2561). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

จินตนา ดีดวงพันธ. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ชูชาติ พุทธลา. (2561). *องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิยาลัยขอนแก่น.

ชุติรัตน์ กาญจนธนชัย. (2562). *ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิตอลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์, ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

ฐนพร จันทร์มั่น และคณะ. (2564). *ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดสุพรรณบุรี*. วารสารสิรินทรปริทรรศน์.

ฐิตาพร ตันเจริญรัตน์. (2563). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8*. วิทยานิพนธ์, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ดาวรุวรรณ ถวิลการ. (2564). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ทินกร บัวชู และทิพภาพร บัวชู. (2562). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา.* ครุศาสตร์สาร.

ธนพัฒน์ ลิ้มไพบูลย์. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี.* มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

ธนิต รัตนศักดิ์ดา. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก.

นฤมล คูหาแก้ว. (2563). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2*. วิทยานิพนธ์, ครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

นิตนิภา เสนาฤทธิ์. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.* วิทยานิพนธ์,การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

บาลกีส กาซา. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกรงปินัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1*. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *วิธีการทางสถิติสาหรับการวิจัย.* กรุงทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญพา พรหมณะ. (2559). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

ปิยพร บุญใบ. (2563). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์, การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ปรียาภรณ์ เรืองเจริญ. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

พนธกานต์ นุฤทธิ์มนตรี. (2564) *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในยุคดิจิทัล*. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. ปีที่ 12 ฉบับที่ 4 ตุลาคม – ธันวาคม 2565.

พิทักษ์ พันธุวาปี. (2562). *ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20*. สาขาบริหารการศึกษา, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พิมพ์ศนิตา จึงสุทธิวงษ์. (2563). *โปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.* สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ, ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, วิทยานิพนธ์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์. (2565). *ประเด็นคัดสรรว่าด้วยความหมายและความสำคัญสำหรับ การศึกษาภาวะผู้นำ*. Journal of Roi Kaensarn Academi, 7(2), 369.

พรทิพย์ มงคลเสถียร. (2563). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

ภารดี อนันต์นาวี. (2562). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันตก.* วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 30 (2), 44-53.

ภูรีรัตน์ สุกใส. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุตรดิตถ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

มณีรัตน์ สุดเต้. (2563). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

มนต์รัก วงศ์พุทธะ. (2564). *ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2*.วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

รัตนา เหลืองาม. (2562). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์, ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรำไพพรรณี.

วิเชียร ทองคลี่. (2560). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.

วิศวะ ผลกอง. (2562). *ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1*. วิทยานิพนธ์, การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

วิโรจน์ สารรัตนะ และคณะ. (2561). *ภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 20 (1), 261-271.

วรปรัชญ์ หลวงโย สันติ บูรณะชาติ โสภา อำนวยรัตน์ และ น้ำฝน กันมา. (2564). *กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นาของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์.

ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์. (2564). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ดุษฎีนิพนธ์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย. (2561). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกริก.

สรายุทธ สิมมาจันทร. (2563). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.

สใบแพร เพียรชนะ. (2562). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้น าเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.

สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์. (2560). *ทิศทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21*. Veridian E-Journal, 10(2), 2843-2854. สืบค้น 5 กันยายน 2566, จาก https://he02.tcithaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/109763/86192.

สุพิชา คิดค้า. (2566). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร.* ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักการศึกษาเมืองพัทยา.* (งานนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ชลบุรี. มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2566 – 2570). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560 – 2564). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12, สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. (2566). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

อัยรีน สมาแอ. (2562). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3*. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

อับดุลรอห์มัน มะมิง. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3*. ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

อิ่มทิพย์ อาจปักษา และชวน ภารังกูล. (2564). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2*. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 4 (1), 6-15.

อิบตีซาม เจะหะ. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

2. ภาษาอังกฤษ

Bennis, W. (1989). On Become a Leader. Reading, MA: Addison Wesley.

Bottoms, G. et al. (2003). Good principals are the key to successful schools : Six strategies to prepare more good principals, Southern regional education board, Atlanta. Retrieved January 16, 2017,fromhttp://www.sreb.org/programs/hstw/publicationspubs/03V03_Good Principals.pdf.

Davis, K. I., and Thomas, P. I. (1989). Human characteristic and school learning. New York: McGraw Hill.

Fair, R.W. (2001). A study of New Jersey public school superintendents' perceptionregarding the behavioral characteristics of effective elementary school principals. Ed. D. Dissertation, Seton Hall University

Fullan, M. (1998). Reshaping school leadership. Retrieved October 28, 2016 from https://www.ascd.org/publications/educational leadership/apr98/vol55/num07/ Leadership-for-the-21st-Century@-Breaking-the-Bonds-of-Dependency.aspx

George, B. (2010). The new 21st century leaders. Retrieved October 28, 2016,from https://blogs.hbr.org/2010/04/the-new-21st-century-leaders-1/Hays, J. M., & Kim, C. Y. (n.d.) Renaissance leadership: Transforming leadership for the 21st century. Retrieved October 28, 2016, from https://www.teaching.fec.anu.edu.au/.../LEADERSHIP%20FOR%20TH

Greenberg, J., and Baron, R.A. (2010). Behavior in organizations (9th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.

Hallinger, P., and Murphy, J. (1985). Assessing the instructional management behavior of principal. The Elementary School Journal, 86(2), 221-224

Henri, Fayol. (1949). General and Industrial Management. London: Sir Isaac Pitman & Sons

Krug, R.E. (1992). Leadership and performance beyond expectations. New York: Free Press.

Karbula, J. (2009). Case study on the role of the superintendent of schools ininstructional leadership and student academic achievement. Colorado: Colorado State University.

Larwood and others. (1995). “Structure and Meaning of Organizational Vision.” Academy of Management journal.

Likert, R. (1967). The human organization. New York: McGraw - Hill

McEwan, E.K. (2003). 7 steps to effective instructional leadership. California: Corwin Press.

Nanus, B. (1992). Visionary Leadership: Creating a Compelling Sense of Direction for Your Organization. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Sandmann, L. R., & Vandenberg, L. (1995). A framework for 21st century leadership. Retrieved October 28, 2016, from https://www.joe.org/joe/1995decem ber/a1.php

Sheninger, E. (2019). Digital Leadership: Changing Paradigms for Changing Times (2nd ed.). SAGE Publications Asia-Pacific Pte. Ltd.

Toastmaster. (n.d.). Must have leadership skills for the 21st century. Retrieved October 28, 2016, from https://westsidetoastmasters.com/ article_ reference/ must_have_leadership_skills_for_21st_century.html

Ubben, G.C., and Hughes, L.W. (1987). The principal: Creative Leadership for Effective Schools. Boston: Allyn and Bacon.

Van Deventer, I., and Kruger, A.G. (2003). An educator’s guide to school management skills. Pretoria: Van Schaik.

Yasser F. Hendawy Al- Mahdy. (2018). Assessing the contribution of principal instructional leadership andcollective teacher efficacy to teacher commitment in Oman. College of Education, Sultan Qaboos University, Oman.

Zubair Ahmad Khan. (2018). The Construct of Academic Leadership in School Education. International Journal of Innovative Research & Studies,8 (5) 275-788.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

- หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม
- หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ข้อมูลในการทำสารนิพนธ์

มหามกุฎราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ ว๔๖๖

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.บูลยาวี ถิรคุณธนเศรษฐ์ รองผู้อำนวยการ สพป.เลย เขต ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบโครงร่างงานวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒ (INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF 21ST CENTURY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE LOEI 2)" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำสารนิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก ผู้วิจัย
โทร ๐๘๗ ๙๔๗๘๕๘๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ ว๔๖๖

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ผศ. ภราดร รีชัยพิชิตกุล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบโครงร่างงานวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก นักศึกษาระดับบริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒ (INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF 21ST CENTURY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE LOEI 2)" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำสารนิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก ผู้วิจัย
โทร ๐๘๗ ๙๔๗๘๕๘๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ ว๔๖๖

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.สมยงค์ สีขาว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบโครงร่างงานวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒ (INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF 21ST CENTURY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE LOEI 2)" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำสารนิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาชิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก ผู้วิจัย
โทร ๐๘๗ ๙๔๗๘๕๘๕

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

ที่ อว ๗๙๑๘/ว๔๑๐ **วันที่** ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร รองศาสตราจารย์ บุญช่วย ศิริเกษ

ด้วย นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒ (INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF 21ST CENTURY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE LOEI 2)" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำสารนิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และได้ให้คำปรึกษา ตลอดถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวิจัยที่นักศึกษาสร้างขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร ๐๔๒ ๘๑๔ ๖๑๖
นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก ผู้วิจัย
โทร ๐๘๗ ๙๔๗๘๕๘๕

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

ที่ อว ๗๙๑๘/ ว๔๑๐ **วันที่** ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.กรรณิกา ไวโสภา

ด้วย นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒ (INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF 21ST CENTURY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE LOEI 2)" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำสารนิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และได้ให้คำปรึกษา ตลอดถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวิจัยที่นักศึกษาสร้างขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร ๐๔๒ ๘๑๔ ๖๑๖
นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก ผู้วิจัย
โทร ๐๘๗ ๙๔๗๘๕๘๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
๖๙ ถนนวิสุทธิเทพ ตำบลกุดป่อง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔ โทรสาร. ๐-๔๒๘๓-๐๖๘๖
www.slc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๔๗๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายศุภโชค ใครอุบล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองใหญ่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒ (INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF 21ST CENTURY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE LOEI 2)" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

เพื่อให้การดำเนินการทำสารนิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก ผู้วิจัย
โทร ๐๘๗ ๙๔๗๘๕๘๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
๖๙ ถนนวิสุทธิเทพ ตำบลกุดป่อง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔ โทรสาร. ๐-๔๒๘๓-๐๖๘๖
www.slc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๔๗๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายเทวา โฮงคำอุตย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนโคกสง่า

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒ (INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF 21ST CENTURY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE LOEI 2)" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

เพื่อให้การดำเนินการทำสารนิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก ผู้วิจัย
โทร ๐๘๗ ๙๔๗๘๕๘๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๕๘๗

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (QR Code)

ด้วย นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒ (INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF 21ST CENTURY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE LOEI 2)" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้ นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก เข้าเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อประโยชน์ต่อการทำวิจัย ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำข้อมูลที่สมบูร์แบบในรูปเล่มสารนิพนธ์ต่อไป รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาและขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐๔๒ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก ผู้วิจัย
โทร ๐๘๗ ๙๔๗๘๕๘๕

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (Google Form)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

ที่ อว ๗๗๑๔/ว ๐๒๕

๑๕ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอเข้าสัมภาษณ์

เจริญพร ดร.บุลยาวี อิรคุณธนเศรษฐ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒

ด้วย นางสาวเพียงพร ภูหัวเพ็ก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาท่านเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โคร่งขอความอนุเคราะห์ท่านให้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำข้อมูลที่สมบูรณ์แบบในรูปเล่มสารนิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะประสานวัน - เวลาที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวิโร,ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร. ๐๔๒ ๘๑๔๖๓๖
นางสาวเพียงพร ภูหัวเพ็ก ผู้วิจัย
โทร. ๐๘๗ ๗๗๗๔๕๘๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

ที่ อว ๗๓๒๔/ว ๐๒๕

๑๕ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอเข้าสัมภาษณ์

เจริญพร ดร.อุทัย ปลีกล่ำ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒

ด้วย นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาท่านเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านให้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำข้อมูลที่สมบูรณ์แบบในรูปเล่มสารนิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาวีเชียร ฐมวชิโร,ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร. ๐๔๒ ๘๑๔๐๓๖
นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก ผู้วิจัย
โทร. ๐๘๗ ๙๔๙๔๕๘๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

ที่ อว ๗๗๑๔/ว ๐๒๕

๑๕ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอเข้าสัมภาษณ์

เจริญพร นายสุรินทร์ แก้วบุดรดี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนสวรรค์

ด้วย นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณุพงศ์ ศรจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาท่านเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านให้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำข้อมูลที่สมบูรณ์แบบในรูปเล่มสารนิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะประสานวัน - เวลาที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร. ๐๔๖ ๘๑๔๖๑๖
นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก ผู้วิจัย
โทร. ๐๘๗ ๓๔๗๔๕๘๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

ที่ อว ๗๙๒๘/ว ๐๒๕

๑๕ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอเข้าสัมภาษณ์

เจริญพร นายเทวา โฮงคำอุดร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเอราวัณ

ด้วย นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาท่านเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านให้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำข้อมูลที่สมบูรณ์แบบในรูปเล่มสารนิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะประสานวัน - เวลาที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร. ๐๔๒ ๘๓๔๖๓๖
นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก ผู้วิจัย
โทร. ๐๘๗ ๗๙๗๘๕๘๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

ที่ อว ๗๓๑๔/ว ๐๒๕

๑๕ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอเข้าสัมภาษณ์

เจริญพร นางนิตยา ทองดี ครูโรงเรียนโคกสง่า

ด้วย นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาท่านเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านให้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำข้อมูลที่สมบูรณ์แบบในรูปเล่มสารนิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะประสานวัน - เวลาที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวิโร,ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร. ๐๔๒ ๘๓๔๖๓๖
นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก ผู้วิจัย
โทร. ๐๘๗ ๗๔๓๔๕๘๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

ที่ อว ๗๗๑๔/ว ๐๒๕

๑๕ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอเข้าสัมภาษณ์

เจริญพร นางสาวมยุรา พิมพ์มหา ครูโรงเรียนบ้านวังลานวังทอง

ด้วย นางสาวเพียูพร ภูหัวเพ็ก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิษณพงศ์ ศรจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาท่านเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านให้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำข้อมูลที่สมบูรณ์แบบในรูปเล่มสารนิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะประสานวัน - เวลาที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร. ๐๔๒ ๘๓๔๖๒๖
นางสาวเพียูพร ภูหัวเพ็ก ผู้วิจัย
โทร. ๐๘๗ ๓๔๗๔๕๘๕

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

****

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความคิดเห็นฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ซึ่งข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของท่านมีค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัยนี้ จึงขอความกรุณาโปรดตอบให้ครบถ้วนทุกข้อตามความเป็นจริง

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

3. **“ผู้บริหารสถานศึกษา”** หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

4. ผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

5. เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามความคิดเห็นฉบับนี้ โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบที่ท่านเลือกตามความจริงและขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือและความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี จึงขอขอบทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหากุฎราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทรศัพท์ 08 7947 8585

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในแบบตรวจสอบรายการช่องที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

❍ ชาย ❍ หญิง

2. อายุ

❍ น้อยกว่า 30 ปี ❍ 30 – 40 ปี ❍ มากกว่า 40 ปี

3. ตำแหน่งหน้าที่

❍ ผู้บริหารสถานศึกษา ❍ ครูผู้สอน

4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

❍ น้อยกว่า 5 ปี ❍ 5 – 10 ปี ❍ มากกว่า 10 ปี

5. ขนาดสถานศึกษา

❍ เล็ก ❍ กลาง ❍ ใหญ่

ส่วนที่ 2 สอบถามระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละข้อว่าอยู่ในระดับใดโดยพิจารณาจากเกณฑ์ ต่อไปนี้

5 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับมาก

3 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับน้อย

1 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีมุมมองในการมองภาพอนาคตของสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูมีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาร่วมกัน					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ของสถานศึกษาร่วมกัน					
4	ผู้บริหารสถานให้ความสำคัญกับงานวิชาการโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ เช่น คุณธรรม จริยธรรม 3R7C					

5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์					
2. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้						
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของสถานศึกษา					
8	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน					
ข้อ	**ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา**	**ระดับความคิดเห็น**				
		5	**4**	**3**	**2**	**1**
2. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้						
9	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรไปใช้และมีการประเมินหลักสูตร					
10	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย					
3. ด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้						
11	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์					
12	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย					
13	ผู้บริหารสถานศึกษาริเริ่มให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดระบบและเผยแพร่ความรู้ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ					
14	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้					

15	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีอินเทอร์เน็ตให้บริการสำหรับค้นคว้าข้อมูลที่สะดวกรวดเร็วและมีแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมให้บริการ					
16	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา					
17	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา					
4. ด้านการสื่อสาร						
18	ผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสาร					
19	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจูงใจให้ผู้อื่นทำงานด้วยทักษะการสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจง่าย					
20	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว					

ข้อ	**ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา**	**ระดับความคิดเห็น**				
		5	4	3	2	1
4. ด้านการสื่อสาร						
21	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประชาสัมพันธ์และรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์					
5. ด้านความร่วมมือ						
22	ผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมมากกว่าการสั่งการหรือการควบคุมในการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม					
23	ผู้บริหารสถานศึกษามีการถ่ายทอดความรู้และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันร่วมกันกับคณะครู					

24	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานและมอบหมายงานที่ชัดเจน					
25	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของครู					
6. ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์						
26	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรอบรู้ กล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ๆ ที่ถูกต้องและเหมาะสม					
27	ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาคิดสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดประโยชน์					
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบูรณาการความรู้ทักษะและประสบการณ์จุดประกายให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหาใหม่ ๆ					
29	ผู้บริหารสถานศึกษามีเจตคติที่ดีในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา					
30	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานที่ท้าทายให้ความเป็นอิสระทางความคิดส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องต่าง ๆ ในทางวิชาการ					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านสละเวลาตอบแบบสอบถามค่ะ

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 4) ด้านการสื่อสาร 5) ด้านความร่วมมือ 6) ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์

ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-สกุล .....
2. ตำแหน่ง .....

สถานที่ทำงาน .....

ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ปัจจุบัน .....ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด ○ ปริญญาเอก ○ ปริญญาโท ○ ปริญญาตรี ○ อื่น ๆ .....

สาขาวิชา .....จากสถาบัน .....

4. วัน เดือน ปีที่สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา ..... น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา ..... น.

ประเด็นในการสัมภาษณ์

1. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 **ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้** อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 **ด้านการสื่อสาร** อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 **ด้านความร่วมมือ** อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญเป็นอย่างสูง

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.รศ.ดร.บุญช่วย ศิริเกษ : อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมกุฎราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

2. ดร. กรรณิกา ไวโสภา : อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมกุฎราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

3. ดร.บูลยาวี ธิรคุณธนเศรษฐ์ : รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

4. ดร.สมยงค์ สีขาว : อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

5. ผศ.ภราดร รีชัยพิชิตกุล : อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ภาคผนวก จ

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

(Index of Consistency: IOC)

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

(Index of Consistency: IOC)

เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					$\sum R$	ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
1.	**เพศ** ( ) ชาย ( ) หญิง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2.	**อายุ** ( ) น้อยกว่า 30 ปี ( ) 30 – 40 ปี ( ) 40 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง
3.	**ตำแหน่งหน้าที่** ( ) ผู้บริหาร ( ) ครูผู้สอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4.	**ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน** ( ) น้อยกว่า 5 ปี ( ) 5 – 10 ปี ( ) มากกว่า 10 ปี	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง
5.	**ขนาดสถานศึกษา** ( ) เล็ก ( ) กลาง ( ) ใหญ่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ข้อที่	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\sum R$	ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์									
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีมุมมองในการมองภาพอนาคตของสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2	ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูมีการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของสถานศึกษาร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3	ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ของสถานศึกษาร่วมกัน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
4	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับงานวิชาการโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ เช่น คุณธรรม จริยธรรม 3R7C	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ข้อที่	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\sum R$	ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
2. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้									
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
7	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
8	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
9	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรไปใช้และมีการประเมินหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
10	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ข้อที่	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\sum R$	ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
3. ด้านการเสริมสร้างเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้									
11	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
12	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
13	ผู้บริหารสถานศึกษาริเริ่มให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดระบบและเผยแพร่ความรู้ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
14	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

	สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้								
15	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีอินเทอร์เน็ตให้บริการสำหรับค้นคว้าข้อมูลที่สะดวกรวดเร็วและมีแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมให้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
16	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
17	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่	**ข้อคำถาม**	**ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)**					**$\sum R$**	**ค่า IOC**	**สรุป**
		1	**2**	**3**	**4**	**5**			
4. ด้านการสื่อสาร									
18	ผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติและบรรยากาศการสื่อสารที่ดีเป็นตัวอย่างที่ดีในการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
19	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจูงใจให้ผู้อื่นทำงานด้วย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

	ทักษะการสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจง่าย								
20	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
21	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประชาสัมพันธ์และรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์	+1	+1	-1	+1	+1	3	0.60	สอดคล้อง
5. ด้านความร่วมมือ									
22	ผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมมากกว่าการสั่งการหรือการควบคุมในการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
23	ผู้บริหารสถานศึกษามีการถ่ายทอดความรู้และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันร่วมกันกับคณะครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

24	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานและมอบหมายงานที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
25	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ข้อที่	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\sum R$	ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
6. ด้าน**ทักษะความคิดสร้างสรรค์**									
26	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรอบรู้ กล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ ๆ ที่ถูกต้องเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
27	ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาคิดสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดประโยชน์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบูรณาการความรู้ทักษะและประสบการณ์จุดประกายให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหาใหม่ ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
29	ผู้บริหารสถานศึกษามีเจตคติที่ดีในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

30	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานที่ท้าทายให้ความเป็นอิสระทางความคิดส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องต่าง ๆ ในทางวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 30 ข้อ

ภาคผนวก ฉ

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.851	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1.1	114.4062	480.281	.173	.894
a1.2	114.6395	465.784	.497	.887
a1.3	114.8395	499.820	-.107	.897
a1.4	115.0062	470.775	.439	.888
a1.5	114.8395	504.728	-.178	.899
ด้าน1	114.7462	482.873	.359	.890
a2.1	114.2729	451.222	.572	.885
a2.2	114.5729	488.137	.099	.894
a2.3	115.1395	471.366	.280	.892
a2.4	114.5729	462.421	.510	.887
a2.5	114.6062	469.381	.428	.888
ด้าน2	114.6329	467.048	.737	.886
a3.1	114.9062	454.703	.578	.886

a3.2	114.5062	453.119	.611	.885
a3.3	114.8062	447.014	.760	.882
a3.4	114.1729	464.140	.452	.888
a3.5	115.0395	448.937	.641	.884
a3.6	114.9062	462.161	.525	.887
a3.7	114.5395	445.072	.720	.883
ด้าน3	114.6967	452.473	.910	.882
a4.1	115.0729	450.764	.753	.883
a4.2	114.8729	471.692	.372	.889
a4.3	114.3729	451.626	.606	.885
a4.4	114.7395	471.142	.329	.890
ด้าน4	114.7645	460.194	.796	.884
a5.1	115.1395	444.934	.692	.883
a5.2	114.9395	457.782	.648	.885
a5.3	114.5062	484.988	.183	.892
a5.4	114.3395	476.077	.230	.893
ด้าน5	114.7312	464.667	.786	.885
a6.1	114.1395	490.072	.069	.894
a6.2	114.8729	491.957	.018	.896
a6.3	114.6729	477.685	.261	.891

a6.4	114.2395	493.493	.048	.893
a6.5	114.2062	484.924	.104	.895
ด้าน6	114.4262	486.249	.365	.890

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ	นางสาวเพ็ญพร ภูหัวเพ็ก
วัน เดือน ปี เกิด	03 ตุลาคม 2528
สถานที่เกิด	จังหวัดหนองบัวลำภู
ประวัติการศึกษา	- ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี - ปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ที่อยู่ปัจจุบัน	16/1 หมู่ที่ 4 ตำบลศรีบุญเรือง อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู รหัสไปรษณีย์ 39180
ผลงานตีพิมพ์	Click or tap here to enter text.
รางวัลที่ได้รับ	Click or tap here to enter text.